

Moskova'da yeni bir muhakeme başlayacak

(Yazıları 2 inci sayıfada)

KURUN

20-2 nci Yıl • Sayı 6774-714 • S A L I 17 İkinci teşrin 1936

"Almanyanın yırtacağı muahede kaldı mı?,"

(Yazısı 2 inci sayıfada)

"ilk hava şehidi kızımız,"

Başvekilin bir yazısı

"Eribe'nin fedakârlığını kızlarımızda vatan müdafaası ve Türk havasının masuniyeti için iftihar edeceğimiz bir kahramanlık sayıyorum,"

Ankara, 16 (A.A.) — 29 ilk teşrin sabahı Ankarda Türkkuşu meydanında paraşüt talimleri yaparken şehit düşen Eribenin ölümü karşı-sındaki tahassüslerini Başbakan İsmet İnönü "Havacılık ve Spor" sayfalarında "İlk Hava Şehidi Kızımız," adlı şu yazı ile anlatmaktadır:

"Küçük Eribe, hava kurbanları-mızın arasına karıştı. Paraşüt hevesi, havacılık aşkı, onu küçük yaşında işe başlatmıştı. Onun yaşında, paraşüt sert ve çok erken bir cesaretti. Ailesini ve kendisinin aşkı, usul-lerin tereddüdüne galebe çaldı.

Eribenin fedakârlığını, kızlarımız-

da vatan müdafaası ve Türk havasının masuniyeti için iftihar edeceğimiz bir kahramanlık sayıyorum.

Hayatının güzel baharını Türk havası için bağışlamak arzusu, Türk kızında en yüksek derecesini, güzel Eribe ile göstermiştir.

Güzel, Eribe, babası gibi, baba-sından üstün bir hava kahramanı olmak için bütün hassalara malikti. Onun şehitliği ile canımız çok yandı, çok şey kaybettik. Tesellimiz, kahramandan şehit vermek, kahraman üretme ve yetiştirmenin en feyizli çaresi olduğuna inanmamızdır.

Sonu. Sa. 2 Sü. 4)

Donanma şehrimizden ayrılırken son selâm...

İskenderun ve Antakya'da Türklere kaşı tazyik siyaseti bir netice vermeyince...

Seçimlere iştirak için halkı para ile teşvik ediyorlar Türk ve Türk taraftarı memurlar istifaya mecbur ediliyor

Tazyikle seçtirilen mebusların Antakya ve İskenderun Türklerini temsile nasıl hakları olur?

Atatürk'ün 1-11-1936'da Komünistlerin saldırısına uğrayan bir meclis üyesi olan İskenderun ve Antakya'da bulunan yüz binlerce Türklerin çok ehemmiyet verdiği bir Fransız ile aramızda tek ve büyük mesele budur. Bu için hakikatı bilenler ve haklı sevenler ulkamızın siddetini ve samimiyetini eyan-larlar ve tabii görürler.

ATATÜRK

Atatürk'ün Büyük Millet Meclisi'ni açarken söyledikleri Suriye intihabı başlarken San mutuk münasebetile İskenderun ve Antakyada negrolu-nan ve halk arasında dağıtılan fotoğrafları

miş, tarlalarına çalışmaya gitmekten vazgeçmiş, hepsi şehirlerde ve köylerde evlerine saklanmış. Bununla beraber gene evlerinden zorla çıkarılarak hapis haneye götürülür gibi rey vermeğe sevkolanlar vardır.

Bu tarzda umumî bir tazyikle doğru bir mebus seçimi olamayacağı için daha şimdiden rey sandıklarını sahte

ASIM US

(Sonu Sa. 2 Sü. 4)

intihabata iştirak etmeyenlerin hapis edileceği bildirildi

Kırıkhan 16 (Husuf) — Kırıkhan kaymakamı Süreyya da intihap işlerine karışmayacağını bildirmiş ve kendisine mezuniyet verilmiştir.

Kırıkhan kaymakamlığına vekâleten bir Türk düşmanı olan Sadık Mar-dini tayin edilmiştir.

Yine Lâzkiye'nin Türk olan jandarma kumandanı Cemile de mezuniyet verilmiş ve yerine Türk düşmanı olan Ali getirilmiştir.

(Sonu: Sa. 6 Sü. 4)

Günlecin peşinden:

Hüseyin Rahmi Gürpınar

Büyük romancılarımız Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Kutahya mebusluğuna seçilmesi üstadın takdîrkârları arasında büyük bir sevinç uyandırdı.

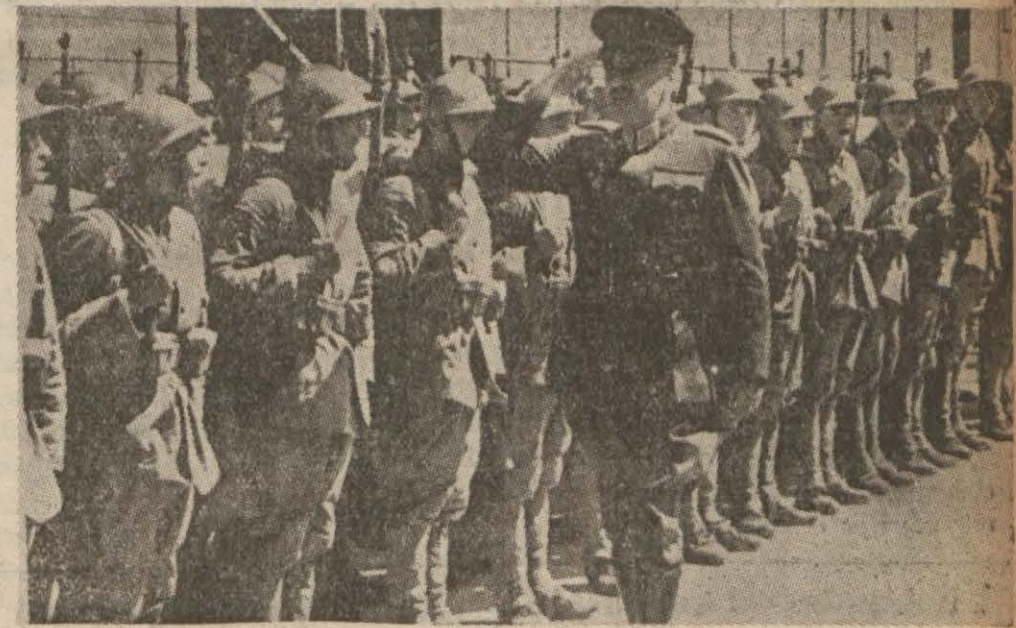
Üstadın takdîrkârları kim değildir ki! Onu yedisinden yetmişe kadar hepimiz anlarız. Çünkü hepimizi anlatır. Hüseyin Rahmi Gürpınar, bu büyük millî romancılarımız, eserlerinde Türk ruhunu bütün canlılığıyla aksettirmiş-tir. Onun her romanı yaşanmış, yaşan-an ve yaşar halini gördüğümüz bir hayattır. Orada yaşayan tipler bize hiç yabancı değildir ve bütün hayatı-le onları gözlerimizin önünde görür-rüz. Çünkü, onlar hayatta oldukları gibi bütün canlılıklarla kitaba geç-mişlerdir. Romancı onları muhayyale-sinde değil, realitede arıyarak bulmuş ve bütün realliklerle nakletmiştir.

Hüseyin Rahmi Gürpınar millî ro-man tarihimizde en büyük mevkii iş-gal edecektir.

Hasan Kumçayı

Donanmamızın ilk kafilesi dün Maltaya hareket etti Yavuz ve torpitolar bugün gidiyor

(Yazısı 6 inci sayıfada)

Mareşal Fevzi Çakmak kendisini karıştıran askerlerimizi selamlıyor.

Mareşal Fevzi Çakmak

Dün maiyeti erkânile şehrimize döndü

(Yazıları 2 inci sayıfamızda)

Ispangol Başvekiline göre

"Harp yeni başlıyor!,"

Valansiya, 16 (A.A.) — Madrid cep-hesinde yapmış olduğu teftişten dö-nen M. Largo Caballero, Havas ajan-sı muhbirine şu beyanatta bulunmuş-tur:

"Madrid asla âsilerin eline düşmiye-cektir. Sivil ahali ile paytahtın kuv-vetleri, kahramanane mukavemet et-meğe azmetmişlerdir. İspanyol mille-ti, faşizm istemiyor. Herhalde paytah-tın muhtemel sukûtu asiler için an-cak manevî bir zafer olacaktır. Eli-mizde bir parçacık toprak bulundukça onu ölünceye kadar müdafa edeceğiz. Harp, daha şimdi başlıyor. Çünkü bi-ze lâzım olan malzemeyi şimdi elde edebildik. Bizim zaferimizden hiç kim-se şüphe edemez. Çünkü bütün millet asilere düşmandır.

(Sonu Sa. 6 Sü. 2)

Yarın

Etrüsk vazosu

Üstad Haydar Rifat'ın parlak üs-lûbu ve meharetlî kalemile dilimize çevrilmiş olan bu çok orijinal hikâye-yi yarın neşrediyoruz.

Ayrıca: Davulun Sesi

Kıymetli mizah muharrirlerimiz-den Osman Cemalin güzel bir yazısı

Bugün

Yunanlı Köle

Yazan: Kadircan Kafli

— Dördüncü sayıfada —

SON HABERLER

Moskovada yeni bir muhakeme başlayacak

Almanya kendi tabasından olanların tevkifini protesto etti

Daily Express gazetesinde okunduğuna göre, Moskovada casusluk ithamıyla tevkif edilenler arasında iki İngiliz de bulunmaktadır.

Aynı gazete yakında iki mevkuf gurupunun muhakemesine başlanacağını yazıyor.

Bunlardan birincisi casusluk ve suikast suçlarıyla itham edilen ve ekseriyeti komünist olan yabancılardan müteşekkildir.

İkinci gurup aslen ecnebi olan Sovyet yurttaşlarıdır ki Zinoviye, Kamenefle birlikte 14 komünisti idama gönderen "hükümet aleyhinde faaliyet," suçu ile maznundur.

Yeniden 30 kişi daha tevkif edilmiştir.

Moskova 16 (A.A.) — Röyter muhabirinin bildirdiğine göre Almanya büyük elçiliği müsteşarı, yirmi üç Almanın Moskova ve Leningrada tevkif edilmiş olması keyfiyetini protesto etmiştir.

Almanyanın yırtacağı muahede kaldı mı?

Londra, 16 (A.A.) — Avam kamerasında B. Eden'e B. Attlee şu soru sorulmuştur:

Bu hafta sonunda Almanya tarafından ihlâl edilmiş olması muhtemel başka anlaşmalar var mıdır? Bu vaziyette Almanyanın anlaşmalar altına koyacağı imzalara ne derece emniyet edilebilir?

Eden, bu suale cevap vermemiştir. Başka bir meb'us da aşağıdaki soru sormuştur:

Almanya, Versay muahedesini taah-

Küçük Sanatlar Kongresi dağıldı

Ankara, 16 (A.A.) — Küçük sanatlar ve elisleri kongresi bugün saat 10 da ve 16 da iki celse akdetmiş ve toplantısına son vermiştir.

İzmir meb'usu Rahmi Kökenin ve Tekirdağ meb'usu Şakir Kesebirin reisliklerinde aktedilen bu celselerde endümenlerden gelen raporlar üzerinde müzakereler cereyan etmiş ve rapor-

Yunanistanda korporatif usulu kurulacak

Atina 16 (Husufi) — Başvekil muavini ve Maliye vekili Zaviyounos diu gazetecilere verdiği beyanatta devletin kooperatif usulüne teşkil edilmesi zarurî bulunduğunu ve bu zaruretin ekonomi de liberalizm sisteminin iflâsı üzerine tahakkuk ettiğini söyleyerek "Bir memleketin ekonomisinin doğrudan doğruya alâkadar bulunan ve münasip surette teşkilâtlandırılmış olan sanatkar sınıfların murakabesi altında bulunmasının faydalarını artık idrak etmeyen kalmamıştır," demiştir.

Atina 16 (Husufi) — Dünkü pazar günü Drama işçiler birliğinin teşebbüsü komünistliğe ait matbu risaleler ile birçok evrak merasimle şehrin meydanında yakılmıştır.

Fransız Fasında hadiseler çıktı

Tanger'de halkçı cephe gazetesinde bir yahudinin neşrettiği bir makaleden müteessir olan müslümanlar, yahudi aleyhtarını nümayişlerde bulunmuşlardır. Karışıklıklar esnasında üç polis yaralanmıştır.

Paris, 16 (A.A.) — Fas millî komitesi tarafından Kazablanka'da tertip edilen bir tezahürat vesilesile milliyetperver reislerden Alelpeşi ve Hasan el Fezanî tevkif edilmişlerdir.

Dışişleri halk komiserliği, bu protestoyu reddetmiş ve fakat ikisi kadın olmak üzere 14 kişinin askeri casuslukla mütehim bulunduklarını bildirmiştir.

ALMANYA PROTESTO ETTİ SANSASYONEL BİR MUHAKEME BAŞLAYACAK

Paris 16 (A.A.) — Havas bildiriyor: Moskovadan gelen haberlere göre, Leningrada, üçü mühendis, üçü mütehasıs, bir tanesi tüccar ve iki tanesi kadın olmak üzere yeniden on bir Alman tebaası tevkif edilmiştir.

Moskovada, Leningrada, Kiyefte ve Harkofta tevkif edilmiş olan Almanlarla münasebette bulunan mühim miktarda Sovyet vatandaşı da casuslukla tevkif edilmişlerdir.

Sanıldığına göre yakında sansasyonel bir muhakeme başlayacaktır.

Gazeteler bu mesele hakkında sükkü muhafaza etmektedir.

hitlerini red ve inkâr etmiş olan yegâne memleket midir, B. Eden bu suale "evet," cevabını vermiştir.

PROTESTO EDECEKLER Mİ?

Paris, 16 — Fransanın diplomatik mümessilleri, Berline bir teşebbüs yapıp yapılmaması hakkında hükümetlere sorular bulunduklarında, tevkif edilen mahafilden öğrenildiğine göre, Belçika ve Çekoslovakya bir protesto teşebbüsüne iştirak etmeye amadedirler.

lar muhteviyatı dileklerle birlikte kongre umumî kâtipliğine verilmiştir. İkinci celsede Reisicumhur Atatürk Büyük Millet Meclisi reisi Abdülhalik Renda, Başvekil İsmet İnönü tarafından gönderilen cevap telgrafları okunmuş ve goşkun tezahüratla karşılanmıştır.

İtalyada mahkemeler lağv mı edilecekmiş

Roma, 16 (A.A.) — Stefani ajansı bildiriyor:

Asosiated Press'in Romadaki muhabiri, gazetelerine verdiği bir haberde İtalyanın bütün mahkemeleri lağvederek yerine korporatif komisyonlar koyacağı hakkında yanlış bir haber vermiştir.

Stefani ajansı baştan aşağı uydurma olan bu haberi yalanlamaya mezdur.

İngiltere çabuk silâhlanmak istiyor

Londra, 16 (A.A.) — Morning Post gazetesi, hükümetin silâhlanma programını çabuk başarmak için yeni tedbirler almasına intizar edilebileceğini yazıyor.

Bu tedbirler arasında, millî müdafaa bakanlığında silâh ve mühimmat işlerini tanzim için geniş salâhiyeti haiz bir parlamento müsteşarlığının tayini de vardır.

Alman - İtalyan iktisat anlaşması

Frankfurt, 16 (A.A.) — Alman ve İtalyan ticaret heyetleri, aralarında yapılmış oldukları görüşmelerden sonra bir tebliğ neşretmişlerdir. Bunda iki memleket arasında daimi iktisadi mesai birliği vücuda getirilmesine karar verilmiş olduğu beyan edilmektedir.

İtalya Kralı imparator adını Faşist Meclisin kararile yakında alacak

Roma, 16 (A.A.) — İyi malûmat almakta olan mahafil, büyük faşist meclisinin yakında kral Viktor Emanuele'in İtalya kralı ve İtalya ve Habeşistan imparatoru olarak taç giymesine karar vereceğini beyan etmektedir: Bu karar, bazı devletlerin Habeş fütuhatını tanımamaları dolayısıyla büyük elçiliklerin Roma'da yerleşmelerini tehir eden bütün diploması müşküllerini ortadan kaldıracaktır.

Kudüs Müftüsü diyor ki.

"Millet istiklalini iradesile alır!,"

Paris, 16 (A.A.) — Echo de Paris gazetesinin Londra muhabiri, siyonizme karşı mukavemet hareketinin başında bulunan eski Kudüs müftüsünü İngilizlere aleyhinde söylediği tehditkâr sözleri nakletmektedir. Filistindeki İngiliz komisyonunu boykot edeceğini söyleyen eski müftü demiştir ki:

Bizi terk etmiş olan İngiliz hükümetine emniyet etmiyoruz. Eğer İngiltere arzularımız dinlemek istemiyorsa bizimle alâkadar olacak başka devletler bulabiliriz.

Müftü bu sözlerle İtalya ve Almanya'yı kastetmektedir. Filistin yahudi muhaceretinin çoktanberi durdurulmuş olması lâzım geldiğini söyleyen müftü sözlerini şu şekilde bitirmiştir:

Millet istiklalini başkalarından kabul etmez, fakat kendi iradesi ile alır.

İtalyan - Macar temasları

Budapeşte 16 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

İtalya Dışişleri bakanı B. Ciano'nun Budapeştedeki ikameti esnasında B. Daranyi ve dö Kanya ile müteaddit görüşmeler yaptığı, bu görüşmelerde iki memleketin müşterek menfaatlerine temas eden bütün meselelerin derin bir surette ve en dostane bir ruh dairesinde tetkik edildiği ve tetkik edilen bütün meseleler hakkında tam bir görüş mutabakatı müşahade ve tesbit edilmiş olduğu resmen tebliğ edilmektedir.

ROMANYA HARİCIYE NAZIRI LEHİSTANA GİDECEK

Varşova 16 (A.A.) — Gazeteler, Romanya Dış bakanı B. Antonesko'nun Cenevrede bulundukları sırada B. Bek tarafından kendisine yapılan davete icabet ederek, 25 ikinciteşrine doğru Varşovaya gideceğini yazıyorlar.

Viyana konuşmalarından sonra A. vusturya Başvekilî bir Fransız gazetecisine verdiği beyanatta şöyle demiştir:

"Yeni hadiseler zuhur edip bugün kü vaziyet değişmezse sulh tehlikesi değildir. Fakat, İspanya muharebesinin uzaması ve komünistlik propagandası bizi bazı endişelere düşürüyor," AVUSTURYA BAŞVEKİLİ BERLİNE GİDİYOR

Berlin, 16 (A.A.) — Avusturya dış bakanı B. Guido Şmit perşembe sabahı Berline gelecek ve iki gün kalacaktır. Bir kaç Avusturya ricali B. Şmite refakat etmektedir.

KONT ÇİANO DÖNDÜ

Budapeşte, 16 (A.A.) — Kont Çiano bu akşamki ekspresle hareket etmiştir. Başbakan Daranyi ile B. de Kanya Kont Çianoyu istasyona kadar teşyi etmişlerdir.

Hariçten iplik ithal edilmesine karar verildi

Ankara, 16 (Telefonla) — İplik buhranının halli için hariçten tenzilatlı gümrük tarifesine tabi tutularak iplik ithali kararlaştırılmıştır. Buna ait Vekiller heyeti kararnamesinin pazar-tesiye çıkacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Tenzilatla ithal edilecek iplik 6—20 numara ipliklerdir.

Mareşal Fevzi Çakmak

Dün maiyeti erkânile şehrimize döndü

Genel Kurmay Başkanı Mareşal Fevzi Çakmak maiyeti erkânı ile birlikte dün Romanyadan şehrimize dönmüştür.

Mareşal Fevzi Çakmağı getiren Hamidiye mektep gemisi saat 13 cü biraz geçe Boğazdan içeri girmişti, 14 ü çeyrek geçe Haydarpaşa önünde demirledi. Donanma kumandanı, İstanbul kumandanları kendisini karşıladılar.

Mareşal, gemiyi terkederken Hami-

diye mektep gemisinden topla selâmlandı. Sonra Yavuzun motörüne binilerek Haydarpaşa rıhtımına çıkıldı.

Orada İstanbul valisi, asker ve bando muzika kendisini beklemekteydi.

Genel Kurmay Başkanımız Mareşal Fevzi Çakmak askeri teftiş ettikten sonra, Yavuzla Maltaya hareket etmek üzere olan donanma kumandanımız amiral Şükrü Okana hayırlı yolculuklar dilemiş ve Kadıköyündeki evine gitmiştir.

Alman İktisat Nazırı Ankara'da

Dr. Şaht'ın İrana gitmek ihtimali de var

İki gündür şehrimizde bulunan Alman İktisat nazırı doktor Şaht, dün sabah saat sekiz buçukta Yeşilköyden kendi tayyaresiyle hareket ederek Ankaraya gitmiştir.

DOKTOR ŞAHT ANKARADA

Ankara, 16 (Telefonla) — Alman millî İktisat nazırı Dr. Şaht bugün saat onu on geçe tayyare ile şehrimize gelmiş ve hava meydanında Cumhuriyet merkez bankası genel direktörü, İktisat vekâleti müsteşarı, Cumhuriyet merkez bankası idare heyeti reisi ve genel direktör muavini, Dış bakanlığı erkânı ve Alman büyük elçiliği tarafından karşılanmıştır.

Doktor Şaht Ankara palasa misafir oimıştır.

Buradan Tahrana gitmesi ihtimal dahilindedir. Almanyanın Tahrana sefirinin Ankarayı ziyaretinde kendisine refakati bu ihtimali bir emri vaki mahiyeti verecektir.

Doktor Şaht, öğleden evvel ekonomi bakanı Celâl Bayar ve Dışişleri bakanı Tevfik Rüştü Aras ile Cumhuriyet merkez bankası genel direktörü Şalâhaddin Alman ekonomi bakanı doktor Şahta iadei ziyarette bulunmuşlardır.

Bugün öğleden sonra da ekonomi ve Dışişleri bakanları ile Cumhuriyet merkez bankası genel direktörü Şalâhaddin Alman ekonomi bakanı doktor Şahta iadei ziyarette bulunmuşlardır.

Sitajsız ve imtihansız hakimliğe terfi edenler

Ankara 16 (Telefonla) — Adliye vekâleti 220 adliye mensubunun terfi ve tahvillerine ait yeni bir kararname hazırlamıştır.

Bunlardan bir kısmını hakimler kanununa göre, Adliye vekilinin haiz olduğu salâhiyete binaen stajdan ve imtihandan istisna edilerek doğrudan doğruya hakimliğe geçirilenler teşkil etmektedir.

Adliye vekilinin bu salâhiyeti teşrisi nisanı ayının nihayetinde bitecektir. Bu müddet zarfında müracaat edecek hukuk mezunları iki sene müddetle staja mecbur tutulmadan hakim vekilliğine tayin edilmektedirler.

İş dairelerine alınan memurlar

Ankara 16 (Telefonla) — İktisat vekâleti İş dairesinin teşrinievvelden itibaren faaliyete geçtiği yazılmıştır.

İş dairesi iş mntakaları teşkilâtında ikmal etmiştir. Bu teşkilât kanunu evvelden itibaren, faaliyete geçecektir. Her mntaka bir baş müfettiş tarafından idare olunacaktır. İstanbulla Haldun, İzmir Kemalettin Apak tayin edilmiştir.

Diğer mntakalarda kullanılmak üzere iş dairesine alınan memurlar şunlardır!

İkinci sınıf baş müfettişliğe İbrahim Hakkı, Mehmet Ali. Birinci sınıf müfettişler Vedat ve Ekrem. İkinci sınıf müfettişler Nazım, Müfit, Niyazi, Cevat, Kadri Köprülü, Cemil, Enver. Mektupcu! Ağah İzzet, baş memurlar: Necmi, Mustafa, Hasan Sakir, Kâzım, Naci, Hasan, ikinci kâtipler: Kadri, Naşit, Vecdî, Edibe, Necmi, Şerafeddin, Ahmet. Muamele ve hukuk işleri müdürlüğüne de Emine Faris getirilmiştir.

"İlk hava şehidi kızımız,"

(Üstyanı 1 inoide)

Paraşüt, bir spor, hattâ dar zâmanda can kurtaran bir tedbir halinden çoktan çıkmıştır. Paraşüt, artık memleket müdafaasının yeni bir dinamik usulü ve vasıtası halinde şekil ve mana almağa başlamıştır. Türk kızları ve erkekleri, paraşütizm bir müdafa vasıtası gibi öğrenmeğe mecbur olmak yolundadırlar.

Küçük Eribe'nin hatırası, paraşütizmdaki hevesinden ötürü bir kat daha azizdir.

Bu satırlar, İnönü ve çocukları'nın, güzel Eribe'nin kahraman hatırasına derin saygıları ve gıptalarıdır.

HATAY Türklerinin hakları

(Üsttarafı 1 ncoide)

reylerle doldurmaktan başka çare kalmıyacağı tahmin olunabilir. Şayet böyle tazyikle dahi olamayınca sahte-kârlıca idilirse ortaya çıkacak meb'usların nasıl bir temsil kıymeti olabilir? Bu türlü meb'usların İskenderun ve Antakya Türkleri namına nasıl söz söylemeğe ve rey vermeğe salâhiyetleri bulunabilir?

Silâh ve dipçik kuvvetile üç yüz bin Türkü Suriye Birliği içersine koy mak hayaline kapılmış olanlar aldandıyorlar. Çünkü katolik hristiyan olduğu için Lübnana Suriyeden ayrı bir idarî varlık tanıdığı halde İskenderun ve Antakya Türkleri için idarî istiklâl tanımamak sadece insanî bir haksızlık değil, Fransanın Şarktaki menfaatleri ve dostlukları hesabına büyük bir gaflet, hattâ bir cinayet olur. Bu kadar açık olan haksızlığın, gafletin arsulusal bir cinayetin kapalı perdeleri altında saklı kalmasına imkân yoktur.

Hatay Türklerinin hakları bugün değilse yarın güneş gibi açık ve aşikâr olarak bütün medeniyet âleminin gözleri önüne çıkacaktır.

Balıkçılık kongresi

Önümüzdeki ayın birinde Ankarada toplanacak

Ankara, 16 (Telefonla) — Birinci kanunun birinde Ankarada Balıkçılar kongresi toplanacaktır.

Bu kongrede İktisat vekâleti tarafından hazırlanan balıkçılık kanunu projesi müzakere edilecektir. Bu proje şu esasları ihtiva etmektedir:

1 — Balıkçılık ve süngercilik..

Balıkçılık şu kısımlara ayrılmaktadır:

A — Balıkçılık ve avlama hakkı.

B — Av yerleri, himaye hükümleri, muafiyetler idarî ve iktisadî teşkilât, balık sanayii, balıkçı tayfaları

Kongreye balıkçılar, balıkçı cemiyet mümessilleri, mütehasıslar ve balık işleriyle alâkadar meb'uslar iştirak edeceklerdir.

* ATINA rasathanesi evvelki gün saat 18 de cenuptan 145 kilometre mesafeden gelen bir zelzele kaydetmiştir. Aynı saatte Kalavida da iki saniye süren hafif sarsıntılar hissedilmiştir.

İnsan olmağa hesret çeken bir veliaht

Kral Alfons'un oğlu şikâyet ediyor:

"Nereye gitsem peşimi bırakmıyan gazeteciler yediğim yemek ve içtiğim şaraba kadar soruyorlar. Fakat ben diğer insanlar gibi insan ve namuskâr olmak istiyorum,,

İngilizce Daily Expres gazetesi insan olmağa hasret çeken eski bir veliahtın şikâyetini neşretmektedir.

Eski İspanya kralı Alfonsun en büyük oğlu sabık İspanya veliahtı Kont Koevadonga Amerikadan yazdığı bir mektupta ezümle diyor ki:

"Kraliçe kışkırtmak gâfletine düşenlerin, bu suretle kuvvet, para velhasıl istedikleri her şeyi malik olacaklarını sananların aklına şaşarım.

Biz kral ailesinden olanlar halkı kışkırtıyoruz.

Ben İspanyanın veliahtı olarak doğmuştum. Sıkı kayıtlar altında yaşadım. Günün birinde 25 milyon halkın idaresini ele alacağımı zannedenler, böyle bir adama lâzım gelen terbiyeyi bana vermişlerdi.

1931 senesine kadar, yani İspanya ihtilâlinin beni memleketimden kapı dışarı ettiği tarihedek herkes gibi ben de hayatla yüz yüze geleceğimi hiç düşünmemiştim.

Herkesle beraber olmak, herkesin arkadaşı olmak istiyordum. Onların yaptığı şeyleri yapmak, düşüncelerine idallerine ortak olmak istiyordum. Fakat benim veliaht doğuşum bunı mani idi. Kendi ailemin vekar iddiası

yüzünden bir veliaht hayatı yaşamaya mahkûmdum. Sade bir adam olamıyordum.

Kendi milletimin arzusu ile 1931 de vazifem nihayet bulduktan sonra vassatı bir insanın hayatını yaşamak, zevkini çıkarmak istedim. Fakat hayır. "Kral ailesinden olmanın cezası", çekecektim. Menfada bile, bu ceza ile karşılaştım.

Bir kız sevdim. Gazetelerde bu hadise, iri puntolarla herkese ilân edildi.

Nereye gitsem, gazeteciler hemen koşup aşk maceralarını, zevk aldıkları şeyler, yediğim yemek, içtiğim şaraba kadar sorarlar. Hususi hiçbir iş görmiyordum. Camdan bir evde oturuyor gibiyim.

Diğer insanlar gibi insan, namuskâr, samimi olmak istiyordum. Fakat daima yanlış intiba bırakıyorum..

Tavşantaşında Bir evde olan vaka Talebe Etem'in birkaç cihetten duruşması, bir celcede bitirildi!

Tavşantaşında Mitat paşa cadde. sinde bir evde olan bir vaka, meşhûr suçlar kanuna göre, adileye intikal etmiş ve dün akşam üzeri İstanbul dördüncü ceza hak yerinde yapılan duruşması, bir saat içerisinde bitirilmiştir.

Ticaret lisesi talebesinden olduğunu söyleyen Etem, polis İbrahim'e hakaretten, polis Hakkı'ya silâh çekmeştin, annesine ve evdeki hizmetçi kız dövmekten hak yerine verilmisti. Kendisi, inkâr ediyordu.

Annesi Ayşe, oğlundan davacı olmadığını, zaten onun doğrudan doğruya kendisine vurmuş olmayıp, hizmetçiyi dövmek isterken, kendisi, manî olmak için araya girdiği sırada, yanlışlıkla elinin yüzüne rast geldiğini söyledi. Hizmetçi kız Melek de, davasından vazgeçti.

Fazıl Suud ve Atıfla kurulan hak yeri heyeti, polis İbrahim'e hakaret edildiğini sabit görerek, ceza kanunun 166 nci maddesine göre, Etem'in bu noktadan bir ay hapsine, 50 lira para cezası ödemesini, ancak yaşı göz önünde tutularak, hapisin 15 güne ve para cezası miktarının 20 liraya indirilmesini, Etem'e evince hiç ceza yememiş bulunması ve bundan sonra da suç işlemeyeceğine kanaat gelmiş olması itibarıyla, şimdi verilen cezanın tecilini kararlaştırdı. Etem, polise karşı, duvarda asılı çiftiye eline almak suretile silâh çekmekten ve annesine hakaretten, beraat etti. Hizmetçi kız Melek, davasından vazgeçtiğinden, bu dava da düştü.

Reis Fazıl, kararı izah edince, Etem şöyle dedi:

— Temyiz edeceğim!

Gazi köprüsü

Unkapanında inşasına başlanılan Gazi köprüsünün 8 çubuklu beton kazıklarının çakılmasına devam edilmektedir. Diğer taraftan her iki sahilde yapılacak rıhtımların tezyini için de alâkadarlar meşgul bulunmaktadır.

Köprü'nün her iki başında yapılacak olan meydanların projeleri de ikmal edilmiştir. Önümüzdeki baharda bu meydanlarda istilâk işine başlanacak.

Her iki meydanda yapılacak olan parkların projeleri Bahçeler Müdüriyetince hazırlanmaya başlanmıştır.

Dün sabahki sis

İstanbulun sisli sabahları bir iki haftadanberi başlamış gözükmemektedir. Dün sabah liman gene kalmı bir sis tabakası altında kalmış ve vapurlar işliyememiştir. Sis saat dokuza doğru açılmıştır.

Demiryolu istikrazımız

Erzurum - Sivas hattı istikrazının üçüncü tertip tahvilleri kayıt muamelesine dününden itibaren Cumhuriyet Merkez bankası şubelerinde başlanmıştır. Kayıt müddeti birinci kânunun dördüncü akşamı bitecektir.

Kültür işleri

İlk okul talebeleri Aynı renkte elbise giyecekler

Esas olarak yerli malından gri göğüslük kabul edildi

Kültür Bakanlığı bütün ilkökul talebesinin yeknesak bir kıyafet giymelerini temin için bazı tedbirler almıştır. İlkokullarda okuyan bütün talebe yerli malından gri göğüslük giyeceklerdir. Göğüslük yaptırılmayacak kadar fakir olanlara himaye heyetleri yardım edecektir.

Hukuk Fakültesinde Bu iki imtihanda muvaffak olamayanlar dört sene okuyacaklar

Hukuk fakültesinin dört yıla çıkarılması dolayısıyla fakülte ders müfredatında yapılacak değişmelerin hazırlıklarına devam edilmektedir. Fakültede hâlen mevcut bulunan ikinci sınıf da birinci sınıf gibi dört yıl tahsil esasına göre tahsil görecektir. Birinci ve ikinci sınıf talebeler teğrini sani nihayetinde imtihan vereceklerdir.

İmtihanda yalnız kaldıkları derslerden değil bütün derslerden imtihan vereceklerdir.

Bu imtihanda muvaffak olanlar diğer sınıflara geçebilecekler, muvaffak olamayanlar da dört sene tedrisat üzerinde ders görecektir. Bu karar talebeyle bildirilmiştir.

İlk okullar

Altı seneye çıkarılması düşünüyor

Liselerin 12 yıla çıkarılması etrafında Bakanlık tetkiklerine devam edilmektedir.

Lise 12 yıl olduktan sonra müfredat programında sınıflara göre bazı değişmeler yapılacaktır. Bu arada ilk okullar altı yıla çıkarılarak orta ve lise tahsilinin üç yıl olması düşünülmektedir.

Çavuş kursundan mezun olanlar

Eskişehirde açılan Çavuş öğretmeni kursunda derslere son verilmiştir. Kurstan 84 kişi mezun olmuştur. Bunların 4 ü Tunceli vilâyetine 80 i de Ankara merkez köy öğretmenliklerine tayin edilmişlerdir. Bu kurs öğretmenleri bir baş öğretmen nezareti altında çalışacaklardır.

İspekterler toplantısı

İlk kânunun birinde bütün ilk tedrisat ispekterlerinin bir toplantı yaparak terbiye ve tedris işlerini görüşeceklerini yazmıştı. Bu toplantıda bu yıl açılacak olan imlâ, yazı okuma ve iş kursları etrafında da görülecek, bu kurslar için bir program hazırlanacaktır.

BEYOĞLU BİRİNCİ VE İKİNCİ OKULLARIN HİMAYE KURUMUNDA — Beyoğlu 1 ve 2 inci ilkokulların himaye kurumu yıllık toplantısını 600 üyenin iştirakile pazar günü 1 inci c-kulda yapmıştır.

Heyetin bir yıllık çalışma raporu okunmuş, ve memnuniyetle kabul edilmiştir.

Bundan sonra yeni yönetimkuru mu seçimi yapılmıştır. Yeni heyette Hasköy Kamunbaşı Halit, tüccar Nazir, emlak komisyoncusu Adil, Türk saanyii ve harbiye fabrikası muhasebecisi Sait, birinci okul baş öğretmeni Sabit, ikinci okul baş öğretmeni Osman Nuri, birinci okul öğretmenlerinden Vahit Yöknurul üyeliğine, maliye memurlarından Recai, mürakipliğe jandarma binbaşılığından müteakib Rıza seçilmişlerdir.

İNKILÂP DERSLERİ — Dünkü inkılâp dersini profesör Mahmut Esat Bozkurt vermiş ve inkılâbın hukukî safhasından bahsetmiştir.

Kaza kongrele devam ediyor

Birincikânunun on beş
dohru da il kongresi
toplanacak

Cumhuriyet Halk Partisi İlçe greleri devam ediyor. Bugüne kadar Beyoğlu, Bakırköy, Çatalca, Kartal, Üsküdar ilçelerinin kongreleri toplanmış, halkın dilekleri, il kongresine gönderilmek üzere tesbit edilmiş, yeni idare heyeti üyeleriyle, il kongresine ilçeler namına iştirak edecek delegeler seçilmiştir.

Yarın sabah saat on buçukta, rıyer Parti merkezinde Sarıyer, 20 buçukta Parti merkezinde Fatih ilçelerinin kongreleri toplanacaktır.

Bu aym 22 sinde Adalar ve Koz, 24 dünde Beşiktaş, 25 inde nönü ve Silivri, 29 unda da Şile vilâyet ilçelerinin kongreleri yapılabu suretle ilçe kongreleri tamamlanmış olacaktır.

Birinci kânunun on beşine doğu il kongresi toplanacaktır.

Polis Haberleri

Kömürden zehirlendi

Şişlide Tavukçu Fethi sokağı oturan müteakib Mustafa Cemil tığı mangaldan zehirlenmiş, Beyhastahanesine kaldırılmıştır.

SARHOŞLUK YÜZÜNDEN — kapıda oturan İhsan, sarhoş bir halde Salımsöğütte tütüncü Samiye'ye kmtılık ve hakaret etmiş, yakamıştır.

AYAGI KAYMIŞ — Kerestede yükle giden hamal Haliin ayak kayarak düşmüş, yaralı bir halde rahpasa hastahanesine kaldırılmıştır.

YANGIN BAŞLANGICI — Eyemez mahallesinde 15 numaralı bacası temizlenirken yakınlardakılardan tutuşmuş, itfaiye yangınınişlemesine meydan vermeden sönmüştür.

MERDİVENDEN İNERKEN — Fatihde Kirçeşmede rüsumat mer Mehmet komşusundan avukat Ke lin evine misafirlige gitmiş, merdivenden inerken düşüp dizkapağındanralanmış, Cerrahpaşa hastahane kaldırılmıştır.

ÇARPARAK YARALADI — 4 numaralı kamyonu idare eden şa Takmakçı Büyük Çekmece Deli bal tan yokuşunda müteahhit Samiye parak yaralanmıştır. Sami Cerrahp hastahanesine kaldırılmış, şoförkalanmıştır.

KAMYON ARKASINA TAKMIŞ — Su kumpanyası kamyonu fôr Hakkı, Feriköyünde toprak takken on yaşımda Sırrı kamyonun arısına takılmış, Hakkı menetmek taş atarak çocuğu başından yaralanmıştır.

KALP DURMASINDAN ÖLÜM — İcadiyede oturan Nobar evine döerken üzerine fenalık gelerek düşülmüştür. Yapılan muayenede ölüm kalp durmasından olduğu anlaşılmıştır.

Nezaket

— Size yerini verdim —
— Alman karikatürü —

Ankara Küçük sanatlar kongresi azalarına İktisat vekilimiz tarafından bir gay ziyafeti verilmiştir. Bu resimde Celâl Bayar'la Nafia vekilimiz Çetin Kaya'ın kongre azaları arasında görüyoruz

Serbest konferansların üçüncüsü bugün

İstanbul Üniversitesinde verilmekte olan serbest konferanslardan üçüncüsü bugün profesör Rayhenbah tarafından verilecektir. Konferansın mevzuu ilmi felsefenin hedefleri ve problemleridir. Saat on sekiz onda başlanacak olan konferans on dokuz buçuğa kadar sürecektir.

Limanımızdaki Romen torpitosu

Limanımızda bulunan Mareşti Romen torpitosu kumandanı dün valiyi makamında ziyaret etmiştir.

Bugün vali iadei ziyarette bulunacaktır.

Kanto yasak

Dahiliye vekâleti sahnede kanto oyununun ve göbek atmanın men'ine karar vermiştir.

HALKIN DİLEKLERİ

Derhal temizlenmesi lâzım bir sokak

Aksarayda oturan okuyucumuz M. S. yazıyor:

"Aksarayda, Gureba Hüseyin ağa mahallesinde - ki Kalemci sokağı, her sokaktan bambaşka bir manzara arz etmektedir. Yolun yarısını beygir arabaları boydan boya işgal etmiştir. Çürümüş karpuz, kavun kabukları, m. hayvan pisliklerini; ve üzerlerinde uçan sinek sil-

rülerini aylardanberi yalnız hayretle temâşa etmekteyiz..

Sabah, vazifesine gitmek için evinden çıkanlar, evvelâ bu nahos manzara ve buradan tevellüt eden pis kokularla karşılaşmaktadırlar. Gece de aynı şey..

Belediyenin bu sokak üzerine dikkatini çekmenizi temenni ederiz..

Yunanlı köle...

Yazan: Kadircan Kaftı

akşam oluyordu. Nilin sarı suları üzerine ateş ren - e bir tül atılmış gibiydi. Asık ve küçük evleri, fakat mermer - ve büyük mabetlerle ovayı doldu. Menfis şehri bir iki saat kadar son - dum bir sessizlik içinde kalacaktı. İrens Abaka'nın sarayında çok süs - lü sofa kurulmuştu. Küçük ve bü - tepsiler içinde incir, üzüm, ekme - k gevezeler vardı. g'rensle karısı ve üç çocuğu sofraya - dular. Habeşli yedişer köle kapının - şarına sıralanmışlar, ellerini gö - rüne çaprazlıyarak emir bekliyor - n. Karşık köşede üç beyaz köle de - indeki flüt, Harp ve Darbuka'yı - lak için hazır duruyorlardı. Ybu sırada iki ihtiyar usak tahtadan - numuyayı getirdiler, herkes oraya - dı ve mumya sofranın etrafında ağır - s dolaştırıldı. İhtiyarlardan birisi, ka - bir sesle, şunları söyledi: Buna bak ve hayatın kıymetini - . Sağken bol bol ye, iç ve eğlen.. İ de bir gün böyle olacaksın! Harp çalan köle, bir Yunanlıydı. An - rıyirmi üç yaşında vardı. Çekme bur - pbeyaz ve güzel yüzü, düzgün ve çe - vüçüde hemen göze çarpıyordu. Fa - onun aklı başka yerlerdeydi. Yemek başladı. Vücutlarının bir iki karışık yerleri - beyaz tüllerle örtmüş olan cariy - e yemek salonuna girdiler ve çalınan - rya uyararak dansa başladılar. Yunanlı Hellis'in gözleri dışarıday - Cariyeler onu süzüyorlar, vakit va - iç çekiyorlardı. Fakat beyaz deli - lı hiç aldırmyordu. Onun kalbinde hayalinde, Soito yaşıyordu.

Soito, Menfis'in en güzel kızıydı. On - yaşında, göğsü henüz kabaran, M - nılık güneşi altında serpilip büyü - y, kara gözlü, kara kaşlı, küçük yüz - lü kız...

Babası büyük Ftah mabedinin baş - ibiydi ve prens Abaka'nın bu kızı is - teğe niyetlendiği duyulmuştu. Karanlık çökmüştü.

Soito yatağında kalktı. Sırtında, yakası, kolları ve etekleri - nmiş olan beyaz bir entari vardı. ra bir örtüye büründü; pencereden - çeye, bahçeden de sokağa fırladı ve - z sokakları geçerek Nile doğru koş -

Papirüs'ler Nilin kenarını doldur - ırlardı. Üç gün önce tekrar buluştuk - yeri bulamıyordu. Sularda arasına - kanmalar oluyor, beyaz köpüklerin - ısında timsahların ve su aygırlarının - yaz dişleri parlıyordu.

Avuçlarını bir boru gibi yaparak ya - ş bir sesle:

— Hellis!.. Hellis!.. neredesin? Dedi.

Karanlıktan bir cevap geldi:

— Tınnnn!.. Bu Hellis'in çalgısıydı; bir teline - kunmuştu.

Genç kız o tarafa koştu ve kendisini - vğilisinin kollarına attı.

Hellis söylüyordu: — Ben artık kararımı verdim Soito... - tük öleceğim.

Bunda haksız değildi. Çünkü başra - p Tafnet genç kızı ona vermezdi. ermediği halde genç kız kendisini de - canlıya teslim ederek onun olsa, ara - i prens Abaka vardı ve bu prens, kö - sinin karısını kendi karısı gibi kullan - ak hakkına sahipti.

Hellis devam ediyordu:

— Bak, şurada bir sürü timsah var. - çiktan havayı yemeğe çalışıyorlar. ir an... Yalnız bir an için korkmamak - ter. Ben gidiyorum.

— Bırakmam.

— Bırak Soito, ben artık yaşayamam. - ni başkalarının kollarında görmekten - ...

— Ben de gelirim.

— İşte bu olmaz...

— Olur...

— Olmaz...

Uzakta yüzlerce nal sesleri duyul -

du. Şehrin sokakları akislerle doldu. Halkın evlerinden çıktıkları, meş'ale - rin yandığı görülüyordu.

Hellis yerinden fırladı:

— Ya baban seni odanda bulmazsa?.. Çabuk geri dön!

— Sensiz dönemem.

Hellis ister istemez genç kızı kolun - dan tutarak şehrin sokaklarına ve hal - kın içine daldı. Kendisi bir az sonra dö - necek ve ölecekti.

Halkın arasında dellallar dolaşıyor - ve bağıryorlardı:

— Eli silâh tutan herkes Ftah mabe - dinin önüne gelsin. Asur hükümdarı Sa - nahrip Suriyeyi yakıp yıktı. Firavun Seti askerlerine söz dinlemedi ve düş - man Mısır üzerine yürüyor. Herkes sil - lâh başına.. Hür veya esir, fakir veya zengin, bütün erkekler silâh başına... Güneş mabudu, harbe giren esirlerin hürriyetlerini bağışlayacak!

Son sözler Hellis'in gözlerine doğan - bir güneş gibiydi.

— Soito, işitiyor musun? Ben artık - ölmeyeceğim. Harbe gideceğim ve köle - likten kurtulacağım. İşitiyor musun? Beni seviyorsan buna razı ol!..

Ordu dağılmıştı ve Ftah mabedinin başrahibi Tafnet karmakarışık bir halk - ordusile Mısırın kapısı olan Pelaz'a gel - mişti.

Sanahrip'in ordusu kocaman ovayı - doldurmuş, uzun ve yorucu çöl yolcu - luğundan sonra dinleniyordu. Onun hiç - bir korkusu yoktu, çünkü karşısına ç - kan kuvvetin, bir ordu değil bir yığın - olduğunu biliyordu. Bu yığını rahat ra - hat kılıçtan geçirmek ve ovanın susamış topraklarını kanla yoğurmak için bir iki - gün beklemekten ne çikardı.

Başrahip Tafnet halkın arasında do - laşıyor, dualar ediyordu.

Henüz akşam olmamıştı ki gönüllü - ler arasında kaynaşmalar oldu.

— Fareler!.. tarla fareleri!.. Diye bağırdılar.

Yüzlerce ve binlerce tarla fareleri - Mısır gönüllülerinin yiyeceklerine sal - dırmışlar, neredeyse deriden yapılmış olan kalkanlarla yayları ve silâhların - kayışlarını yiyeceklerdi ve böylelikle - Mısır ordusu silâhsız kalacaktı.

Hellis şöyle düşünmüştü:

— Eğer bu hücum Sanahrip'in ordu - suna da yapıyorsa epeyce zayıf düşe - cekler demektir.

Sonra kafasında bir şimşek çaktı. Hemen Tafnet'e gitti:

— Ben düşman ordusunu silâhsız br - akabilirim. Sen de silâhsız bir orduyu - elbet yenersin!

— Bunu yapabilirsen seni zengin ede - rim.

— Ben yalnız bir şey isterim.

— Nedir?

— Menfis kızlarından birini seviyo - rum. O da beni seviyor. Bizi birleştir.

— Bundan kolay hiç bir şey yoktur.

— O halde şimdi bana bir kaç çanak - bal ver.

— O da kolay...

Hellis, sırtında ve omuzlarında bi - rer tulum bal, elinde bir kamışla bir - torba buğday olduğu halde yola çıktı. Bir elile de çalgısının tellerine dokunu - yor, farelerin bağırmalarını andıran ses - ler çıkarıyordu. Bal kokusu ve arasıra - atılan buğday taneleri, ovada ne kadar - fare varsa hepsini Hellis'in ardına top - lamıştı.

Hellis Asur ordusuna daldı.

Fareler onun ardını bırakmıyorlardı.

Hellis elindeki kamışı tulumlardan - birine batırıyor, onun ucuna bulaşan - balı, ölü gibi yatan yahut şaşkınlıktan - neler olduğunu bilmiyen Asur askerle - rinin yaylarını, a deriden kalkanlarına, - kılıç ve baltalarını omuzlarına asmağa - yarıyan kayışlara sürüyordu.

Peloz ovasının yüz binlerce tarla fa - resi Asur ordusunun deriden, etten ve - yiyeekten ibaret nesi varsa, yağmaya - başlamıştı.

Karanlıkta başlayan kargaşalık saba -

KISA HABERLER

Torbali civarında modern ve büyük bir - hapisane inşasına karar verilmiştir. Burası - da İmrulda olduğu gibi ziral hapisane ola - rak kullanılacaktır.

* İzmirde yakında bir polis müzesi açıl - acağıdır. Burada manitacıların, tavcıların, sah - tekârların ve kasa hırsızlarının alât ve ede - vatı teşhir edilecektir.

* Halic idaresinin henüz tamir görmiyen - son vapuru da kızağa çekilmiştir.

Diğer taraftan uzun senelerdenberi tamir - görmiyen Halic iskelesi de tamir edilmiştir.

* Çimento ihtikârını tahkik etmek üzere - vilâyette vilâyet mektupçusu Osman Nuri'nin - reisliği altında bir komisyon toplanmıştır. - Komisyon ihtikârın sebeplerini meydana ç - karacaktır.

* İstanbul planı ile şehrimizde meşgul - olan Prost bir ay kadar daha burada kala - caktır.

* Yapılan bir istatistiğe göre 36000 köyde - hiç mektep olmadığı tesbit edilmiştir.

* Muğlada tütünler bu sene çok iyi fiyat - la müşteri bulmaktadır.

Geçmiş Kurunlar

17 Teşrinisani 921

HAMDULLAH SUPHI BEYİN - İSTİFASI

Büyük Millet Meclisinde maarif - meselesi hakkında bir istizah vukubul - muştur. Maarif vekili Hamdullah Sup - hi Bey bu istizaha cevap vermiş ve - şiddetli münakaşatı müteakip âraya - müracaat edilmiştir. Meclisin ekseri - yetinin beyanı itimat etmesine rağ - men Hamdullah Suphi Bey istifa et - miştir. İstifası kabul olunmuştur.

İSTANBUL BELEDİYESİ

Şehir Tiyatrosu

Tepebaşı Dram kısmı

Bu akşam saat - 20,30 da

AYAK TAKIMI - ARASINDA

TAKSİMDE - MAKSİM VARYETE - TİYATROSUNDA

HALK OPERETİ

Yarın akşam

Zozo Dalmaz ve Fo -

ROSAL

PIPIÇA

Biletler: 40, 60.

Husus: 100

Yerlerinizi telefonla ayarınız.

Telefon: 42633

ŞEHZADEBAŞI FERAH - SİNEMASINDA

Büyük Türk İltiz - yonisti ve Manye - tizmâcısı

Pr. Zati Sungur

Her gün fevkalâ - de bir program

temsillerine yarın - akşam başlıyor.

Eğlenceli köşe

Zekânize güveniyor - musunuz?

KABAHA TLİ KİM?

MESELE: Çocuklar sınıfta bir kaba hat - ıslıyorlar. Muallim talebeyi sorguya çek - yor. Çocuklar şu cevapları veriyorlar:

Turgut — Bunu Tekin yaptı.

Doğan — Hayır, Tekin yapmadı.

Orhan — Ben yaptım.

Çetin — Hayır, kaba hat ne Orhanda, ne - Günayda.

Tekin — Doğan yalan söyledi.

Ergin — Orhan yaptı.

Aslan — Orhan yapmadı.

Günay — Ne orhan yaptı, ne ben.

Oğuz — Günay doğru söylüyor: Tekin de - kaba hatlı değil.

SUAL: Dokuz çocuktan yalnız üçü doğ - ruyu söylemişlerdir. O halde çocukların söyle - dikleriyle, kaba hatlı kimdir ve kimler doğru - söylemiştir?

Cevap: (Yarın burada okuyacaksınız).

ha kadar sürdü.

Sabahleyin yayların kirışleri yoktu. - kalkanlar parçalanmıştı, kayışlar kopa - rılmıştı ve ordunun yiyeceği kalmamış -

Mısır gönüllüleri ilk ışıklarla bera - ber hücum geçti. Sanahrip'in koca or - dusu panik halinde kaçırıyordu.

Menfis'de, çünkü köle Hellis, başra - hif Tafnet'in kara gözlü kara kaşlı ve - ceylân bakışlı kızını kollarına almış, mer - mer salondaki kölelerin çaldıkları çal - grı ile cariyelerin dansları karşısında eğ - leniyordu.

Mussolini

Fikirlerinde muvaffak - olmuş sayılabilir mi?

İtalyada yeni bir hareket kay - nağı yaratmak istiyen Duçe, - klise ile niçin anlaştı?..

Parise giden Brendizi yolunu mah - sus seçtim. İtalyayı tekrar görmek is - tiyordum. Ama işte üç yıl sonra İtal - yayı tekrar görmem, bana pek yeni - bir şeyler öğretmedi. Yalnız Brendi - zi - Roma treninde tanıdığım Lecce'li - Enjeniyorun söylediklerinden şunu an - ladım: İtalyada, benim içinde yaşad - ığım günlerden üç yıl sonra, fikir, o - günlere göre daha çok zayıf düşmüş - tür. Çare yok bu böyle olacaktır; bir - ulusun çocuklarına dört yaşında üni - forma giydirilir, sekiz yaşındakilerin - nin omuzlarına, oyuncak da olsa, tü - fek konursa, on onbeş yıl sonra, orta - lık kollarile ayakları hep bir biçimde - oynayan bir takım etten makinelerle - dolar.

Otuzuna kadar kafasının epiyi iş - lediği, son on beş yıldır Venedik mey - danında söylenen nutukları alkışla - mamaktan başka bir şey yapmamış - olmasına rağmen hâlâ kendini birşey - ler düşünüp konuşabilir sanmasından - anlaşılan Lecce'li tanışım, kumparti - manda şöyle söylüyordu:

— Katolik kilisesi büyük bir kud - rettir. Bunu anlamıyanlar dünyanın - bu yeni formasyon devrinde çok zarar - göreceklerdir. Faşizmin ileri bir hare - ket oluşu, katolisizmle uyusup kaynaş - masından da anlaşılır..

Geveze biri idi. Beni yukarı İtalya - lı bir İtalyan sanıyordu. Böyle sanma - sımdan cesaret alarak onunla, treni - miz Romaya bir saat kadar yaklaştı - ğı sıralarda artık epey dost olmuştum. - Artık onun kendi kanından bir dostu - muşun gibi konuşuyordum:

— “Duçe gerçekten bir jenidir; a - ma siz onu, faşizmi katolisizmle bağ - laştırıyor sanmakla küçültüyorsunuz. - Bakın neden böyle diyorum: Yakın za - manlara kadar faşizmi bir hareket o - larak vasıflandırmakla iktifa eden - Duçe, son zamanlarda, onun “Yeni za - manların ihtiyaçlarından doğma bir - ideoloji,, olduğunu öne sürmiye baş - lamıştır.

Eğer faşizm bir ideoloji olarak ge - lişmek davasında ise, bu “yeni zaman - ların ideolojisi,, nin kendinden önce - kilerle bağdaşması değil, onları yıkıp - yerlerine geçmesi gerektir. Çünkü ka - tolisizmde, Romanın dejenere âlemin - de bir zümrenin satvetli konforu yan - ında ması hiçleştiren paganizme kar - şı doğmuş bir ideolojidir. Herşey gi - bi ideolojiler de doğarlar, gelişirler, - ve ölürlür. Orta kurunda gelişmesinin - son haddine varan katolisizm, röne - sansla beraber agoni haline girmiştir.

Bu agoni büyük muharebeden sonra - son haddine vardı. Öyle ki kilise, bu - gün, meselâ bütün aşağı İtalyada, tı - pırı revolosyandan önce İspanyada ya - ptığı gibi, halkın hristiyan sandığı Pa - ganlığın hristiyanlıkmiş gibi istis - mar ediyor, ancak bu sayede yaşıya - biliyor.

“Yeni zamanların ideolojisi, yeni - doğan taze ve ileri bir konsepsiyon - yaratmak gerektir. Hiç böyle bir ileri - varlık agoni halinde bir varlığa sarıl - ıp ondan hayat kudreti almıya yelte - nir mi? Siz Mussolininin 1929 da Va - tikanla anlaşmasına, 1936 ilkteşrinin - de Balognada söylediği nutukta bu an - laşmayı en mutlu hareket diye göste - rip uluslar sosyetesini âzasını Fanatik - lâiyikler diye kâfirleştirmesine ne ba - kıyorsunuz?

Mussolini La Teranensi anlaşması - le finansal bir mukavele yapmış ol - du. Nitekim Habeşistan muharebesi - nin İtalya için dayanılmaz olan mas - rafını bankalarla endüstride kullanı - lan İtalyan serveti kadar Vatikanın - hazinesini ödemiştir.

“Kilisenin neden faşizmi tuttuğu - nu sormayınız. Bunun sebebi pek mey - dandadır. İşte İspanyada da Halk cep - hesi'ne karşı baş kaldıranlara o pa - ra veriyor. Sosyal - Komünizmi kar -

şısında dalga dalga ileriliyen bir yeni - ideoloji olarak telkki eden katolisizm, - faşizmi, bu yeni ideolojiye karşı kon - servatuvar bir reaksiyon sanmakta - dır. Onun için katolisizm faşizm ağa - cının büyümesini istemekte, sonra o - na sarmaşıp yapıklarının tazeliğini mu - hafaza etmesini sağlamayı tasarla - maktadır.

“Mussolini ise dovasını yürütürken - kilisenin bu meramını hoş görmekten - başka ne yapabilir? Yalnız şimdi öy -

Mussolini

le lâzım olduğu için kendini her za - mankinden daha çok katolik gösteri - yor. Halbuki sosyalist duvarcılıktan - sosyalizmin gazeteciliğine çıkan, daha - sonraları sosyalizmi nasyonalizmle ev - lendiren Mussolini, bu kadar koyu bir - katolik olabilir mi dersiniz? Kilisenin - Azione Cattolica organizasyonlarını - yıkmak için yaptığı sert hareketleri - ne acaba umutunuz? Mussolini, İtal - yan gençliğini katolik Mistisizmi için - de yumuşak, zebun, sağ yanağına to - kadı yedikten sonra sol yanağını çe - virir bir gencin yapmak için onu Azi - one Cattolica kazanı içinde kıvamlan - dırmak istiyen katolisizme hemen is - yan etmişti. Çünkü o dövüşmesini se - ven ve kolonizatör bir espri sahibi o - lan bir gençlik yaratmak istiyordu.

“Sonra bir şey var: Bilmem siz far - kında mısınız? Romada on yıldır bir - düziye bir takım şeyler yıkılıyor ve - bir takım şeyler yapılıyor. Dikkat et - tiniz mi? Bu yıkılanların hepsi, bina - ve mahalle halinde, orta kurundur; - Papaların Romasıdır; yapılanlarsa, - gömülü oldukları toprakların altından - çıkarılıp restore edilenlerse eski Ro - madır.

“Eğer faşizm bir ideoloji ise Mus - solininin katolisizme karşı yaptıkları - na benim verdiğim değeri vermek, onu - okşamalarını ise günlük politika say - mak gerektir.

“Yok eğer faşizmin katolisizme kar - şı hareketlerini politika icapları, onu - okşamalarını ise kendi ideolojisinin - icapları saymak gerekse, o zaman Du - ceyi pek küçültmüş oluruz..

Elbette Lecce'li tanışma ben bu - kanaatlerimi, o beni İtalyan sandığı - için böyle anlatmıştım. Yoksa, bir - Türk olarak söyleme mümkün olsaydı - kendisini daha çabuk yola getirirdim; - çünkü o zaman faşizmin reel tarafını - analiz etmiş olurum.

Faşizmin reel tarafı ise, onun “Ye - ni zamanların ideolojisi,, olamaması - dır. Çünkü bir ideoloji ne bir, deifi - kasyon sitemi, ne de bir orta kurun - despotluğu halinde doğup yaşayamaz. - İnsanlık bu merhaleleri aşmış, bu sis - temleri tecrübe etmiştir.

Hem sonra insanlığın muhtaç ol - duğu yeni ideoloji, her yeni doğan i - deoloji gibi, yerine geçeceğini yıkar - ken pasifdir; ama kendini kurarken - yasakçı, kırıcı olamaz; o kendi güzel - liğine hayranlıklar yaratarak masım - vidadında kendine yer yapar.

Faşizmse bunun aksini yapıyor: - Yıkması gerek olanları oksıyor ve ken - dini bir yasak istihkâmı içinde el do - kunamaz bir halde yaşıyor.

Anasını Gör Kızını Al

Roman Yazan: Sermet Muhtar Alus No.20

Torba doluları para sahibi sanılan, altın babası denilen hacı berberin cenazesi, mahallenin fakir ilmihaberile ve dört nefer hamalla kaldırılıyor ve Silivri kapısı mezarlığına götürülüp gömülüyor.

Eda, Gureba hastanesinde 20 gün yattıktan sonra, çıkıp ilk önce Hafize'nin evine geliyor Uğradığı felâket katmerli... Babası ölmüş; anası sürgüne gitmiş...

Hafize Edayı karşısına çekiyor. Evvelâ kederini yatıştırmak tarafına gidiyor:

— Bana bak yavrum, baban için ağlayan, sızlayan, saç baş yolman fâdasız... Ölüm Allahın emridir. Bugün babacığın, yarın bana, öbür gün de sana... Dünyada kimse kazık kalmamış. Peygamberler, evliyalara, padişahlar, krallar bile bu dünyadan göçmüşler... Bugün varız, yarın yok. Hepimiz şu kara toprağın üstünde misafiriz; ergeç altına gireceğiz. Hadi sil bakayım şu gözlerinin yaşını... Saniyen, anan için de zinhar üzülmeye, kendini helâk etme.

Hayatta ya, sağ salım ya; gün ola, harman ola... Böyle düztaban şerrine, düşman ıftirasına uğramak yalnız onun başına mı gelmiş? Vükelâlar, vüzeralar, paşalar, beyler bile sürgüne sürülüyor...

Sürgün edilmek... Vakta kötücü bir yazı ama çarına gerilmek, cellâda teslim edilmek değil ya... Orada yeyip içecek, yan gelecek. Hem efendim, Konay öyle bir memleket, öyle bir memleketmiş ki... Bolluk, bereketlik, havası emsalsiz, suyu güzel, insanları da pek cana yakın bir dışarmış... Gün doğmadan... Neydi meselin alt tarafı, okumuşcası?.. Beceremedim işte, anlayıver. Gün doğmadan ananı oraya yollayan ayı boğan herif, padişahımız bir gazabına uğrayıp tepetaklak oluverir de ta Bağdatlı, Basralı, Fizanlı boy lar işallah... Eeee, etme bulma dünyası bu...

Hafize bu laflardan sonra evvelce tasarladığı ve kararı verdiği meseleye geliyor:

— Şimdi bana bak, söyleyeceklerimi bir bir dinle de hepsini kulağına küpe et. Artık bundanböyle, Üsküdarlı Saçaklı Zehra gibi saçın başın darmadağan, hırkan entarın tahta bezinden farksız, eteklerin diz kapaklarında, çıplak ayak, yarım yemeni ile sabahın akşam kadar köprü üstlerinde, bir sürü çapkın, edepsiz, itin arasına karışma ceğini denedin, nedemeti de ettin sanırım... Bu sefer ucuz kurtuldun, yancığında kalan bir çizgi ile yakayı sıyrıldımsa bunun yarım, öbür günü de var. Akrep makrep gibisini salavatla andırarak, ipten kazıktan kurtulmuş, vurunca sezmez yere vuran, soluk almağa kalmadan canı yok eden kanlı katiller de var... Bakıyorsun ki günün birinde, bunlardan biri başına musallat... Yüz versen olmaz, astarını da ister. İstediyi astarı ise pahalı mı pahalı... Kafa tutsan hiç olmaz, Belânın suntuylusudur. Kaşan kaçamazsın, elinden kurtulamazsın. Yine günün birinde, haberin yokken, apansız kanlar içinde yerlere serilmişsin. Hem de öylesine ki bir daha kalkmamacasına... Şimdi söyle bakayım, yazık günah değil mi bu gençliğine, bu güzelliğine... 20 paralık bir mezar malı sayması alıp kendine baksana, ne kıratta bir kız olduğunu anlasana alık karı...

Hafize bu yolda bir hayli çene salladıktan sonra ilâve ediyor:

— Aklını başına alacaksın, derlenip toplanacaksın, hulâsası insana benziyeceksin; sonra da, diyeceklerimi aynen, noktası noktasına yapacaksın!..

Ve neticeye geliyor. Edaya, kâğıt kavaflığı yapmasını tavsiye ediyor. Bir vakitler, anasına verdiği öğütlerin ayırtını, hattâ daha cafcâflısını kızına da sıralıyor.

O ne hinoğlun; şu noktayı unutmayor:

— Haaa, beni dinle, iyi aklıma geldi. Şayet bir kimse gözlerini sana dikmiş, ağzı açık ayan delisi gibi dudak sarıktırken, bir de baktın ki nazarları yana kaçıyor; yani yanağındaki ustura yer-

Hafize

ne... Uzaktan hiç belli olmuyor, yakından da sana fevkalâde yaraşıyor a, orasını geçelim, maksadım başka... Yani karşındakinin bakışı bir acayipçeneyse, içinden: (Bu kız hırlı bir matah değil, yüzünde bile bıçak yarası var!) der gibi bir bakışsa, ne diye o kimsenin yüreğine gılgış sokacaksın?.. Derhal diyeceksin ki: Valdem, Sultan Memit ve zirlerinden merhum Hayyullah paşanın evlâtlıklarındandır... Ananın, babanın sicillerini, mecidiye kâğıtlarını tabak gibi ortaya yaymada mana yok... Ne diyordum?.. Evet, valdem sultan Mecit vezirlerinden merhum Hayyullah, Kudretullah... Zorar yok uydurup at... paşanın evlâtlıklarındandır. Kudretullah paşanın küçük mahdumu Sadettin, Şemsettin, Tacettin... beis yok yine at... Bey Allah âfiyet versin, tekne kazıntısı olduğu için şımarıkça, zirzopça, türkçesi zırdeli mor kerakidir. Derdi günü cim yastıktır. Demirlerin, iplerin, salıncakların üstünde Beni Zokzok arapları kadar cambazlıklar yapar... Bir gün: (Hadi Eda, sana da cambazlık yaptracagım!) dedi... İstinyedeki yalnız bahçesine kurduğu minare boyundaki cim yastık direğine çıkacaksın da çıkacaksın... Ben: (Aman beyciğim gözüm karrar, düşün başım beynim param parça olur!) diyorum, onda yine inat da inat... Söyledim a, tahtası eksik biri, aynı zamanda da son derece celallı ve eli sakar bir çocuktur... O esnada, Diyarbekir kapuzu kadar bir pehlivanlık gülesini de havaya kaldırmış. Kafama doğru fırlatıverdi mi lifan narı gibi dört bölük etti gitti... Korkumdan, o minare boyundaki direğe çıkmağa başladım. Tepesine vardım varmadım, gözlerim kararmış. Haydi ben paldır küldür aşığır. Bereket versin, sırtıma ortasındaki demir kancaya elbisem takıldı da ölümden kurtuldum. Fakat ortaya asılır salıncağın keskin tahtasına sol yanağıma çarptı; boydan boya yarıldı.

Hafizedeki akla da bakın. İş bu kadar uzatmadan, derin kuyulardan suç çekmeden, (Çocukken babamın kalem traşını alıp koşmağa başlamışım; düşmüşüm, suratımı kesmiş!) dese yetmez mi?

Aklı kimseye vermiyen, her şeye ağıllık davasında olan ve düdüt öten çok kimseler işte bazan gök yüzünden böyle top atar.

Edanın, bu sözlerin hepsine baş sallayışı;

— Hakım var cici anneciğim. Pekî, baş üstüne; dediklerinin hepsini dinledim. Hepsini makbulüm! demesi üzerine, Hafize:

— O halde pek âlâ; senden dilediğim de buydu. Fakat daha lâfımı bitirmedim, can noktasına gelmedim!.. Cevabını verdikten sonra bir sigara daha yakıyor. Gayet ciddi bir tavır takınarak, kaşlarını çatıp gözlerini açmış, alt tarafını getiriyor:

— Bir: Kılığın, kıyafetinin, üstüne başına mukayyet olacaksın... Sözüm ona sailler gibi eline on para verilecek halden kurtulacaksın... İki: Karşıma çıkacak erkek kışmından hiç kimseye, Yusuflu sani bile olsa yılmıyacağım... Balık kaçtı, orospu bohçası oynar gibi kır kır kır, kâhkaha, kâhkâhi yok... Üç: (Arkası var)

Eski Nazır Çörçil'in Kızı Sara Çörçil nasıl dansöz oldu?

Bu meraklı kikâyeyi bizzat kendisi anlatıyor

Avrupa matbuatı bu aralık İngiltere'nin en büyük siyasilerinden meşhur Çörçil'in genç ve güzel kızı Sara Çörçil'in macerası ile meşgul bulunuyor.

Sara Çörçil bir müddet evvel haber verdiğimiz gibi tiyatroculuk hayatına atılmak için bir gün aile yuvasını terk ediyor ve Amerikaya gidiyor. Bu defa yazdığı bir makalede hayatının şimdiye kadar malûm olmayan tafsîlatını anlatmaktadır. Amerikan gazetesinde çıkan bu makaleyi hulâsaten bizde naklediyoruz:

"Evvelisi gün Postondaki Riyo tiyatrosunda oynamıştım. Sahnenin perdesi inmiş ben de altındaki odacığımın kapısına gelmiştim. Hâlâ seyircilerin alkışları devam ediyordu. Müthiş gurur içindeydim. Kapıdan içeri girer girmez şık bir vazoya konmuş güzel bir çiçek demeti gözüme ilişti. Demete iğne ile tutturulmuş kartta şu yazıları okudum: „22 yaşını ikmal eden Sara Çörçile ittifak... Tanıdıklarım beni unutmamış dedim. Demetin yanında amcalarımdan, kuzenlerimden diğer husum ve akrabamdan gelmiş bir sürü telgraflar da vardı.

Aldığım tebrik telgrafları içinde babamın tebrik ve duaları beni büyük bir heyecana koydu. Otururken göz yaşlarımı güçlükle zapt ediyordum. 1914 yılında doğmuştum. Bugün tam 22 yaşındayım.

Annem bana doğduğum günün tarihini bugün olduğumu pek çok defalar hikâyeye etmişti. Avrupa muharebesi henüz başlamış, Almanlar Belçikanın Anvers şehrini işgal etmiş, vaziyet o kadar karışık ve tehlikeli imiş ki ailem Londrada bulunmayan babama bir kız çocuğunun dünyaya geldiğini bile haber verememiş. İlk hatıratımdan aklımda kalan şey yalnız Kent dükâhındaki evimizdir. Bundan başkası hiçbir şeyi hatırlayamıyorum.

O zaman benim en hoşuma giden şey evimizde 8 çocuk bulunması idi. Bir sürü de beyazlı siyahlı ineklerimiz vardı. Ben bu inekleri çok severdim. Hatta bunları fil zannederdim. Küçük bir kızcağız idim. Avrupalının büyük meseleleri beni hiç alakadar edemezdi. Hatta babamın mühim bir diplomat kimse olduğunun bile farkında değildim. O benim için yalnız "Baba" idi. Bu arada düşman tayyareleri İngiltereyi endişeye veriyordu.

Mahzenlere kaçtığımızı unutmadım. Ben tehlikenin ne olduğunu idrak etmiyordum. Fakat tehlike işareti verildiği yani ufukta Alman zepinleri görüldüğü vakit bizi mahzenlere geçiriyorlardı.

Siyasî bir hava içinde büyüdüm. Lloyd Çörç dostumuzdu. Sık sık evimize gelir bizi ziyaret ederdi. Aile dostlarımız arasında bir Ledi Astor vardı. Ledi için büyük bir sempati ve hayranlık duyuyordum.

17 yaşına geldiğim zaman Parise gitmiştim. Fakat çok kalamayıp Londra'ya döndüm. Çünkü mevcut anane göre İngiliz sarayına prezanta edilecektim. Benim için çok heyecanlı olan bu merasimin yapıldığı gün kralın hasta düşmesi talisizliğine uğradım ve yalnız kraliçenin huzurunda eğilebildim.

İngilterede başka bir an'ane daha vardı. Saraya prezanta edilen ve Londra'nın içtimai hayatına giren genç bir kızın merasim yapıldığı sene ve nihayet ertesi sene evlenmesi lâzım gelir. Bu an'enenin birçok felâketlere sebep olduğuna kaniyim. Ben ne 19 umda ne de yirmi yaşında evlenmeği düşünmüyordum. En büyük arzum tiyatro sahnesinde görünmekti. Bunun için içtimai hayatın icaplarından olarak bana gösterilen dersler arasından yalnız dansı tercih ediyordum. İlk zamanlarda hergün bir saat ders alırken sonraları beş saate kadar çıkar dım. Çok yoruluyordum. Dansların içinde en hoşuma gidenleri klâsik ve balet oyunları idi. Aklıma yerleşti. diğim şey krallık dans akademisinde imtihan vermek idi.

Bu avunma bir sabah rüyası ka-

Bir gün akademi direktörü Kohranın yazıhanesine müracaat ettim makamı anlattım. Direktör bana:

— Valdeniz buraya geldiğinizi biliyor mu? diye sordu.

Verdiğim cevap gayri muayyen idi. Fakat kendisinden bir tiyatroya dansör olarak alınmamı rica ettim. Direktör meşhur dansör Klak Lusi ta ki p etmemi söyledi.

Bir hafta her gece oynadığı tiyatroya devam ettim. En küçük teferruatına varıncaya kadar bütün hareketlerini tetkik ettim. Bu arada fikrimi alt üst eden bir mesele vardı. Aile hayatını bırakıp da sahneye çıkarsam acaba bir iskandal mı yapmış olurum? diye düşünüyordum. Bu arada hayatıma Vikoliver isminde bir erkek karıştı. Londra'nın içtimai muhitlerinde bizi beraber görenler arasında Viki sevdiğim fısıltıları çıkmağa başladı. Viki işittiği bu gibi şayiaları tekzip ediyordu. Biraz sonra Vikin beni kaçıracağı, Nevyorka götüreceği şayiası aldı yürüdü.

Vik benim dansa olan alâkamı düşünülüğümü iyi anlamıştı. Bana yardım ediyordu.

Bu arada Vik Amerikaya gitmek mecburiyetinde kaldı ve gitti. Ben de

teessüründen çıldıracaktım. Viki değil müteaddit mektuplar yazarak benim de Amerikaya varma mı kolaylaştırmasını rica ettim. Bana verdiği cevapta "Amerikaya hareketten evvel çok iyi düşünmem lâzım geldiğini tavsiye ediyordu... Fakat bir sabah Viki bu tavsiyesini de nazarı dikkate alarak valizimi kapınca Amerikaya hareket ettim. Ailemin benim için düşünceceklerini pek iyi biliyordum. Herhalde yapacağım emri vakiye itiraz etmeyeceklerdi.

Amerikaya geldiğimdenberi hergün sahnede dört defa dans yapmaktayım. Vik benim menajerimdir. Onun tavsiyesinden dışarı çıkmıyorum. Dans benim için dünyanın en büyük saadettidir.

Bana Viki sevdiğimi söyliyeni oluyor. Ben de tekzip ediyorum. Viki de böyle sorgulara aynı şekilde cevap verdiği gibi Sara Çörçil ile olan münasebetimiz her vakit çok samimi ve iyi bir dostluk çerçevesinin içinde devam etmektedir diyor. İşte bugünkü vaziyetim böyle. Ama, birçok gazetesinde dedi kodu yapıyorlarmış? Hakikatı bildikten ve onu da burada itiraf ettikten sonra?..

İşaretler:

Harp devam ediyor

Sadri Ertem

919 da Klemanson şöyle söylüyor:

— Sulh harbin başka vasıtaları devamıdır...

Aynı senede Venston Çörçil bir makalesinde şöyle yazıyordu:

— Kavga bitti; fakat buna bakanlar ne harbin de sona erdiğine inanlar ne gülünç insanlardır...

Bu sözler 919 da söylendi, sanmayınız ki 936 da bu sözler artık ateşi üstünde mütareke günlerinin kafalarda bırakmış paradüksal ve tuhaf hatırasıdır.

Klemanso olsun, Venston Çörçil olsun sanıyorum ki bu sözlerle bir yeni devrin kapısını açtılar, ve bu yeni devrin en realist formülünü koydular.

Harpten bıkan, siperlerde şehirlere ve hayatı ancak bir cennet hatırası gibi, bir rüya gibi yâdeden insanlar mütarekenin ilk günlerini ne şekilde olursa olsun insanlığa, hayata dönüşün bir başlangıcı saymışlardır. Bu ne masum bir hülya idi. Bu masum hülyaya şüirle, edebiyatla bütün bir dünya inanmış ve bununla avunmak istemişti.

Bu avunma bir sabah rüyası ka-

dar bile sürmedi. Klemansonun ve Venston Çörçil'in gördükleri yeni meydan harpleri ortaya çıktı.

Sulhu harpten ayıran vasıf nedir?

Harbin karakteri, yalnız küme küme insanların ölmeleri değildir. Çünkü, muharebeler kadar şiddetli hastalık salgımları insanları sulh senelerinde harap eder. Meselâ Hindistan'da bir hastalık salgını defteri ne bir meydan muharebesinden hattâ senelerce süren harplerden daha çok ölü kaydeder.

Zaman olur ki bir intihar dalgası bir memlekette harbin yapmadığı faciaları peşinde sürükler. Meselâ 930 Almanyasında işsizlikten intihar edenlerin sayısı 60 bindi. 1870 harbi altı ay sürmüştü, iki tarafın harp zayıfatı aşağı, yukarı 60 bindi. Bu misaller göğaltılabilir.

Harbin karakteri, bütün kuvvetleri bir nokta, vâzıh, kat'i bir hedef etrafında teksif etmektir. Sulhun karakteri; muharebenin nihayet bulması değil, bütün bir cemiyetin gelişmesi, teksifin yerini inkişafın

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Şehir Meclisinde münakaşalı bir celse Belediye davalarında Fragat hakkı Meclise mi yoksa Belediye Reisine mi aittir?

Şehir meclisi dün saat iki buçuk. ta ikinci reis vekili Ahmet Tevfik Türenin başkanlığında toplandı. Genç celsenin zabıtlarından sonra meclisin bitmiş olan içtima müddetinin bir hafta daha uzatıldığı hakkında makamdan gelen tezkere okundu.

Izin isteyen azaların istekleri kabul edildi. İki yolun istikametlerinin ta. yini hakkında fen işlerinden ve Be. şiktaştı pazar kurulmasının değışti- rilmesi hakkında hesap işlerinden gelen tezkereler mülkiye encümenine havale edildi.

Bundan sonra encümenlerden ge. len mazbataların tetkikine geçildi. Bunların arasında bütçede yapılan iki münakalenin uygun görüldüğüne dair bütçe encümenince hazırlanan mazbatalarda vardı. Uygun görülerek kabul edildi. Ayaspaşada Saray arka. sındaki Masraf Nazırı sokağının ka- patılması hakkındaki teklif kavanin encümenince kabul edilmişti. Encü. men bu meselede karar verilmeden önce şehir mütehassısının fikrinin sorulmasını lüzumlu görüyordu. Ev- rak bu sebeple Belediye reisliği ma. kama iade edildi.

Temyiz edilmesinden vazgeçilmesi daha faydalı görülen davalar hakkın. da yapılacak muameleye dair kavanin encümeni matbaası uzun münakaşala- ra mucip oldu.

Encümen bu işin esasen Belediye reisliğinin salâhiyeti dahilinde bulun. duğunu söylüyor. 1000 liraya kadar olan davaların temyizinden sarfı na. zar edilip edilmemesi hususunun Be. lediye reisliğince doğrudan doğruya, daha fazla miktarda ait olan davala. rın temyizinden sarfı nazar edilip edilmemesi hususunun da daim encü. menle müşavere edilerek karara bağ. lıyordu. Azadan Hasan Fehmi Tınar, bilûmum Belediye davalarında feragat hakkının Belediye reisliğine değil Şehir meclisine ait olduğu yo. lunda evvelce ileri sürmüş olduğu ka. naatını tekrar etti. Azadan Mustafa Şevket, encümenin noktai nazarını müdafaaetti.

Halil Hilmi, evvelce buna benzer

almasıdır.

Büyük harptenberi dünyada sos- yeteler kendilerini vâzih birer he- def etrafında toplamışlardır. Tıpkı muharebeyi kazanmak için hedefle- rini tayin eden harp günleri gibi.

Bu tekâsüf yeniden rejimler icat etti. Ve bugün sivil adamlara üni- formalı ve renkli gömlekler giydiren psikolojinin kaynağı bu başka vası- talarla devam eden harbin zaruret- leridir. Yine bu göze görünmeyen harbi gümrük setlerinde, ekonomik hesaplarda, ticaret münasebetlerin- de ne kadar açık hissederiz. Bir memleketin hududundan çıkıp baş- ka bir memlekete girmek bugün bir siperden kalkıp, karşıki düşman si- perine girmekten daha kolay değil- dir.

Beton siperlerin sürekli bir ateş altında nihayet ateşe tutulmuş bir balmumu gibi eridiği bir hakikattir. Fakat hangi top bugünkü gümrük kalelerini yıkabilir; hangi gaz mu- harebesi, hava hücumu kontenjan listelerini ortadan kaldırabilir? İşte bugün sulhun seneleri böylece bir harp senesi halini aldı... Bu harp se- nelerini iyi veya kötü diye ayırmıya- cağız; çünkü sulhu, iyi sulh, kötü sulh diye katagorilere ayırmak müm- kün olduğu gibi harbi de iyi harp kö- tü harp diye ayırmak mümkündür.

Realite, Klemansonun, Venston Çörçilin sözlerinin gerçekliğini 936 da bile inkâr edemedi.

bir mesele konuşulurken Belediye re. isliğinin davalarından feragat şekli hak kında muayyen bir usul ittihazı temen nisinde bulunduğunu hatırlattı. Ma. kam namına izahat veren hukuk işleri müdürü Muhlis bu işlerde karar ver- me salâhiyetinin tamamen Belediye reisliğine ait bulunduğunun Dahiliye vekâletinden evvelce bildirilmiş oldu. ğunu, binaenaleyh bu kâğıdın meclise yanlışlıkla gelmiş olması melhuz bu- lundugunu söyledi. Halil Hilmi, tek- rar söz alarak işin renginin değışti- ğini, şu halde bu meselenin de ayrıca tetkike muhtaç olduğunu ileriye sür- dü. Neticede kavanin encümeninin mazbatası bir kere daha bu cihetlerde nazarı dikkate alınarak tetkik edilmek üzere daimi encümene iade edildi.

Karaağaç müesseseleri 933 ve 934 yıllarına ait hesaplarını tetkik edildi- ğini ve bu hesap neticelerini bildiren tetkiki hesap encümeni mazbatası okundu. Bu mazbatalara göre bu mü- esesenin o senelere ait varidatında göze çarpan bir eksiklik vardır: Bu eksiklik encümenin tetkiklerine göre o senelerde kaçak et satışının almış yürümüş bulunmasından, buz satış yerlerinin evvelce tayin ve tanzim edil- memiş olmasından bir de buz dolap. satışının azalmasından ileri gelmekte dir. Azadan Hamdi Rasih aradan iki yıl geçtiğine göre varidatın eksilme- si noktasında ne gibi tedbirler alınmış olduğunu sordu.

Karaağaç müesseseleri müdürü Ni. hat, makam namına cevap vererek ka- çak et satışının önüne geçilmek için çok çalışıldığını, buz satış yerlerinin eskisine göre çoğaltıldığını ve esasen bu tedbirler yüzünden varidatın da artmakta olduğunu söyledi. Bu izahat kâfi görülerek tetkiki hesap encümeni mazbatası kabul edildi.

Bundan sonra aynı encümen konser- vatuvarın 934 yılı hesabının tetki. kine dair hazırlanmış olduğu mazbata okundu; tasdik edildi.

Belediye ve vilâyetin 934 yılı katı hesabı hakkında tetkiki hesap encü. menince hazırlanmış olan mazbata da okunarak müzakere ve kabul edildi.

Tetkiki hesap encümeninin bu su- retle kabul edilmiş olan mazbataları. na göre 1933 ve 1934 yılları içinde ge. rek Karaağaç müesseselerinde, gerek konservatuvarında gerekse vilâyet ve Belediyede varidatın tahsili ve sarf- fiyat usulü dairesinde yapılmıştır. Tahsilâtta evvelce bütçeye muham. men olarak konulmuş ve tahakkuk etmiş rakamlara nazaran eksiklik gö. rülmüş ise de sarfiyattan yapılan tas- arruf ile bu vaziyet karşılanmış ve işlerde geri kalmamıştır.

Ispanyol başveki- line göre

(Üstyamı 1 incide)

MADRİTİN MKAVEMETİ KIRILI- YOR MU?

Londra, 16 (A.A.) — Ası kuvvet- lerindeki Reuter muhabiri, dünkü mu- harebeyi tasvir ederek diyor ki:

Asilerin önde yirmi dört harp tay- yaresi ve arkada deniz bombardıman tayyaresi olmak üzere otuz iki tay- yareden mürekkep bir filoyu üniversi- te binası ve garpteki park üzerinde uçarak bunlardan her biri hükûmetçi- lerin mevzileri üzerine birer ton bomba atmaları neticesinde hükûmetçile- rin mukavemetleri kırılmağa başlar gibi olmuştur.

ASİLERE YARDIM GELİYOR

Paris, 16 (A.A.) — Havas ajansı- nın Avila muhabirinden:

Hükûmet tayyareleri dün Avila üzerinde uçmuş ve yedi bomba atmış- tr. Fakat bunlardan hiç birisi tayya- re meydanına düşmemiştir. Hükûmet tayyareleri, takriben 3.000 dir.

Asiler, resmî bir menbadan bildi- rildiğine göre, dahilî harbin bidayetini-

BU GÜNKÜ R A D Y O PROGRAMI

ÖĞLE NEŞRİYATI:

Saat 12,30 Plâkla Türk musikisi. 12,50 ha- vadis. 13,05 Plâkla hafif müzik. 13,25—14,00 Muhtelif plâk neşriyatı.

AKŞAM NEŞRİYATI:

Saat 18,30 Plâkla dans musikisi. 19,30 Konferans: Doktor Fahrettin Kerim tarafın- dan 20,00 Vedia Rıza ve arkadaşları tarafın- dan 20,30 Türk musikisi heyeti. 21,00 Bedia, Vasfi Rıza ve Hâzım tarafından orkestra re- fakatle Lüks Hayat operetinden bir temsil. 21,30 orkestra.

1 — Massenot: (Phädra) uvertür.
2 — Wetzel: (Aşkın zaferi) vals.
3 — Fr. Thome: (İtiraf).
4 — Dvorak (Hümeresque).
5 — Macar halk şarkıları.

Saat 22,00 Plâkla sololar. 22,30 Havadis. 23,00 Son.

B O R S A 16. 10. 1936

Hizalarında yıldız işaretli olanlar, tize- rinde muamele görümlerdir. Rakamlar saat 12 de kapanış satış fiyatlarıdır.

P A R A L A R			
* Sterlin	616	* Şilin Avus	22 —
* Dolar	126 —	turya	26 —
* Frank	117 —	* Mark	26 —
* Liret	180 —	* Zloti	20 5
* Belçika Fr.	55 —	* Pengo	28 —
* Drahmi	25 —	* Ley	14 —
* İsviçre Fr.	575 —	* Dinar	50 —
* Leva	24 —	* Yen	—
* Florin	66 —	* Kron İsveç	82 —
* Kron Çek.	78 —	* Altın	9-8 —
* Pezeta	—	* Banknot	242

Ç E K L E R			
* Londra	618 —	* Viyana	4 2610
* Newyork	0,7972	* Madrid	7 48
* Paris	17 75	* Berlin	1,98
* Milano	15,14	* Varşova	4,23
* Brüksel	4,715	* Budapeşte	4,82 0
* Atina	88 9875	* Bükreş	108 7775
* Cenevre	4 469	* Belgrad	84 665
* Sofya	65,2525	* Yokohama	2 79
* Amsterdam	1,4667	* Moskova	24 75
* Prag	22 53	* Stockholm	8,1610

E S H A M			
* İş Bankası	1000	* Tramvay	8,00
* Anadolu	24,56	* Çimento	18,56
Refl	20	* Onyon Del.	0 00
* Şir. Hayriy	— 00	* Şark Del.	3,00
* Merkez Bank	53,00	* Balva	— 00
* U. Sigorta	— 00	* Şark m. ecza	3 00
* Ponomost	— 05	* Telefon	— 00

İstikrazlar		Tahviller	
* 1933 T.Bor. I	28 85	* Elektrik	00,00
* " " II	23 01	* Tramvay	81,70
* " " III	22 22	* Ruhtm	4,06
* İstik. Dahili	91,00	* Anadolu I	42 80
* Ergen İstik	98,00	* Anadolu II	42 40
* 1928 A M	— 01	* Anadolu III	45,10
* S. Erzurum	10 25	* Mümessil A	45,70

Dr. Hafız Cemal

LOKMAN HEKİM

Dahiliye Mütehassısı

Pazardan başka günlerde (2 den 6) ya kadar İstanbul Divanyolu (104) ye- ni numaralı hususî kabinesinde hasta- lara bakar.

Kabine ve ev telefonu: 22398 Kışık telefon: 21044

denberi hükûmetin 102 tayyaresini düşürmüştür. Halbuki asilerin zayıatı ehemmiyetsizdir.

Pazar günü, hükûmet kuvvetleri Madritin etrafındaki demir çenberi kırmağa yeniden teşebbüs etmişlerse de muvaffak olamamışlardır.

Taarruz için asilere her gün takvi- ye kıtaatı gelmektedir. Bu taarruzun pek yakın olduğu zann olunuyor.

MADRİTİN BÜYÜK BİR KİSMİ İŞ- GAL EDİLMİŞ

Sevilla, 16 (A.A.) — Bu sabah a- şğıdaki resmî tebliğ negredilmiştir.

Madritin büyük bir kısmı dün iş- gal edilmiştir. General Narela'nın ri- yaseti altında bulunan üç kol, dün saat 16 da Manzanares nehrini geç- miştir. Bu kuvvetler, sağ ve sol cenah larda mukavemete maruz kalmamış-lardır.

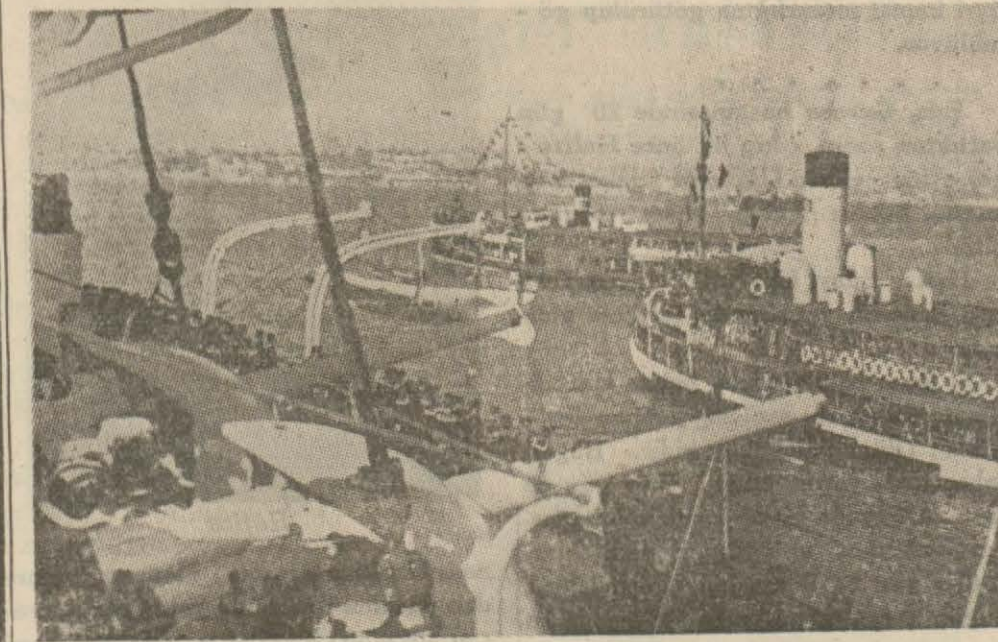
Casadel Campo mntakasında da bir kol hareket etmiş ve tankların hi- mayesi altında Delos Franceses köp- rüsüne kadar ilerliyerek sıkıştırmış-lardır. Madritin şimali Garbi mnta- kasile Paseo de Rosales ıssal edilmiş- tir.

General Magada, Aranjuez yolu cephesinde yaralanmıştır. Esuerial cephesinde de kuvvetlerimiz, ilerleme ğe muvaffak olmuşlardır.

Donanmamızın ilk kafilesi dün Maltaya hareket etti

Yavuz ve torpitolar bugün gidiyor

Filomuzun Malta ve Pire seya- hati on beş gün sürecek

Yavuz teşyi ediliyor

Maltayı ziyaret edecek olan donan- mamızın ilk kafilesi dün saat 11 de limanımızdan ayrılmıştır.

Dün gidenler Erkin denizaltı ge- misi ile Dumlupınar, Gür, Sakarya, birinci İnönü denizaltı gemileridir.

Yavuzla dört torpitomuz bu sabah altıda limanımızdan hareket edecekler dir.

Amiral Şükrü Okan, dün sabah Yavuzla gitmiş, son hazırlıkları göz- den geçirmiştir.

Saat onda İngiliz sefiri, bir muşla Yavuzla giderek âmirala iyi bir yolcu- luk temenni etmiştir.

Saat on birde Riyaseti cumhur da- ire müdürü Hasan Rıza ile vali ve be- lediye reisi Muhittin Üstündağ, Deniz Ticaret müdürü Müfit Necdet, motör- lerle Yavuzla gelerek güzel seyahat te- mennisinde bulunmuşlardır.

Saat on buçukta, Şirketi Hayriye- nin 91 numaralı ve Akayın Kalamış vapurları yirmi kuruş mukabilinde birçok kimseyi alarak Haydarpaşa a- çıkılma gitmişlerdir.

Bir kısım halk da motörlerle, san- dallarla donanmanın etrafını sarmış- lar. Teşyiciyelri taşıyan vapurlar ve motörler bütün donanmanın etrafı- nı dolaşmışlar, Yavuzun yanına gelin- ce durmuşlardır.

Burada heyecanlı tezahürat yapı- mış, âmiral, zabıtlar ve efrat, bu te- zahürata, selâm vererek mukabelede bulunmuşlardır.

Yavuzun bandosu da millî havalar

çalmıştır. Saat 11 de önde ana gen- olmak üzere, derizaltı gemileri ha- ket ederek donanmadan ayrılmış- dir.

Mızıka sesleri ve halkın coşkun zahüratı arasında gemiler Marmı- ya açılmışlardır. Bu sırada hava y- larından bir tayyare de alçaktan u- rak uğurlamaya iştirak etmiştir.

Bu sabah kalkacak gemilerle, ilk katile, Boğaz dışında birleşe- doğru Maltaya gideceklerdir. Don- mamız, cuma günü 8,5 de Maltaya- racak, ve orada beş gün kalacak. Ayn 26 ncı günü sabahı Malta- hareket edilerek 28 inci günü ögle- sonra Pireye varılacaktır.

İlk kânunun üçüncü günü don- ma İzmir, ondan da İstanbula d- cektir.

İngiliz filosuna iadei ziyaret n- sadile yapılan bu seyahatte İn- donanması Maltanın 20 mil açığı- gemilerimizi karşılayacaktır.

Âmiral büyük merasimle kar- nacak, karaya çıkınca karadan al- toplanla selâmlanacaktır.

Maltada, her gemide bir ağır- gemi tahsis edilecek, müteaddit z- fetler verilecektir.

Yavuzda İngiliz donanması erl- na üç ziyafet verilecektir. Yav- bir Atatürk köşesiyle bir de inl- müzesi hazırlanmıştır.

Donanmamızın Selâniğe gide- haberleri doğru değildir.

Antakya ve Iskenderu

(Üsttarafı 1 ncide)

Rihaniye 16 (Hususi) — Geçenlerde Suriyede meşgul olan çete Ladkiye yakınında hristiyan mektebinde iki hristiyanı dağa kaldırmış ve 2500 Su- riye altını alarak serbest bırakıl- mıştır. Bu hadiseden sonra mahalli hükûmete mensup bir müfreze tara- fından Lazkiyenin şimali garbisinde ki bazı Türk köylerine 5000 Suriye lirası cezaı nakdi yazılmıştır.

Halbuki bu köylerin çete soygun- culuğu ile hiçbir alâkalı yoktur.

ISKENDERUNDA

İskenderun 16 (Hususi) — Sancak- ta intihabat başladıktan sonra düğ- kânlar kapanmıştır. Ahali iki günlük erzakile evlerine kapanmışlardır.

Avukat Veli Münir, Samih Azmi, Mustafa Rasihin Mumusa sürüldük- leri anlaşılmıştır.

Türk tebaasından Celâl adında bi- ri tevkif edilmiştir. "Yeni Gün," baş muharriiri Şükrü Balci tevkifinden korkarak kaçmıştır.

TÜRK ALEYHTARLARI NAMZET

Antakye 16 (Hususi) — Türkler aleyhine çalışmakta olan eşhastan Hüseyin zade Mustafa, ve Belediye reisi Etem Antakyeden namzetlikle- rini koymuşlardır.

TÜRK TARAFTARLARI İSTE

ÇIKARILIYAR

Kırıkhan 16 (Hususi) — Türk Türk düşmanı memurlar istifay- bar edilmektedir. Netekim Ha- nahiyesi müdürü Akif ile Ordu- yesi müdürü bu meyandadır.

HRİSTİYANLAR DA ENDİŞE

İskenderun 16 (Hususi) — İn- bat esnasında gösterilen tazyika- li hristiyanlar, Ermeniler ve Ale- üzerinde de fena tesirler yapm- bu unsurlar üzerinde de Suriy- hadiseler endişe uyandırmıştır.

HALKI PARA İLE KAZANM- İSTİYORLAR

Kırıkhan 16 (Hususi) — Kı- mntakasında halk tazyika- ra- intihaba iştirak etmediğinden el- yetin para vasıtasile kazanılm- girilmiş, ve şimdiye kadar bir- para harcanmışa da muvaffa- elde edilememiştir. Yalnız Kı- merkezinde 3000 Suriye lirası- edildiği tesbit edilmiştir.

HAPIS CEZASI

İskenderun 16 (Hususi) — İn- bata iştirak etmeyenlerin bir ay- aya kadar hapse konulacakları- tebliğ ile bildirilmiştir.

Anadoluda yetişen değerli ilim adamları

Öme Asım Aksoy, son üç yıl içinde altı büyük eser verdi

Zaman zaman ileri sürülen bir iddia vardır: Telif veya tercüme herhangi bir eserin vücuda getirildiğini tamamen yaymıyoruz. Öyle kıymetli eserlere rastlanır ki, kaç yıl evvel tabedildikleri halde henüz pek çoğumuz bu neşriyattan haberdar olamamıştır.

Filhakika, bu iddia, kelimenin tam manasıyla yerindedir. Yazıldığını, yahut tercüme edildiğini bildiğimiz, öğrenemediğimiz her konuda çok değerli kitaplar vardır. Bunlar senelerce evvel neşredildikleri halde keyfiyetten ancak mahdud bir kitle haberdar olabilmıştır.

Bu iddia, İstanbul ve Ankara dışında kalan vilayet ve kasabalarımız için daha çok varittir. İstanbul veya Ankaradaki yazarlar tarafından vücuda getirilen bir eserin neşrini oralar da çıkıp bütün memlekette okunacak gazeteler vasıtasıyla yayabilmek daha mümkünken diğer vilayetlerdeki muharrir veya mütercimlerce yazılmış olan kıymetli bir eserin satılması, şüphesiz vasıtasızlık yüzünden ya imkânsız, yahut çok müşkül oluyor.

Ankara ve İstanbul haricindeki kasabalarımızda da kıymetli eserler vücuda getirilmiş ve getirilmektedir. Muhtelif mevzular üzerinde yazılmış olan bu kitaplar arasında, taşdıkları değer itibarıyla okunması hepimizce faydalı bulunanları çoktur. Fakat, pek yazık ki, ne yazarları, ne de yazarları tanıyamıyoruz. Bunların şöhreti mahalli kalmağa ve o kasaba hududunu aşamamağa mahkûm buluyor.

Gaziantepin yetiştirdiği değerli şair ve edip bay Ömer Asım Aksoy'un vücuda getirdiği eserlerde aynı akıbet maruz kalmıştır. Şüphesiz, içimizden onu ve eserlerini tanıyan çok azdır. Umumî olan bu acı hakikata yakinen vakıf olduğumuz içindir ki, millî kütüphanemize, devamlı meşguliyetlerine rağmen birçok kıymetli eserler kazandırmış olan bay Ömer Asım Aksoy ve asarından okuyucularımıza bahsetmeği faydalı bulduk.

Hukuk mezunudur. Fakülteyi ikmalinden sonra bir müddet hakimlik, avukatlık ve avukatlıkla beraber lise edebiyatı hocalığı yapmıştır. Muallimliği sırasında vücuda getirdiği asardan en mühimmi, beş yüz yedi sayfa tutan (Usul tahrir ve edebiyat dersleri) dir. Bu esnada manzum ve mensur bazı küçük, eserler daha vücuda getirmiştir.

Kudreti her sahada mütecellî olan bay Ömer Asım Aksoy'u bir müddet sonra Parti ve Halkevi başkanlıklarında ve müteakiben Antep mebusluğunda görüyoruz. Halkevi başkanlığı ondan ilmi kudretle daha çok randıman vermesine vesile olmuştur. Filhakika, değerli edip, bu mevkîye geçtikten sonra daha büyük bir faaliyet göstermiş, üç senede altı kıymetli eser vermiştir.

Bunlardan dördü dilimize aittir. Gaziantep dilinin tetkikleri, Gaziantep ağzında sentaks araştırmaları, öztürkçe dersler ve bir dili öğrenmek için sıra ile lüzumlu kelimeler adını taşıyan her dört kitapta Türk dili tetkik cemiyeti iyi istifadeler görmüştür. Üçüncü dil kurultayı ve Güneş dil teorisi adlı beşinci dil kitabı da basılmış uzere.

Gazi yurdun yetiştirdiği güzide şair Hasip Dürrü'nün eserlerini tahlil ve hayatını hulâsa eden kitabı da millî kütüphanemiz için kazançtır. (Gaziantep Etî asarı) başlıklı kitabı ise Dülük ve Cabahöyükte gizli kalan çok kıymetli yüzlerce tarihî eserin meydana çıkmasını temin etmiştir.

Şu satırlarla, ne Ömer Asım, ne de Ömer Asımın kitaplarını anlatamadığımız farkındayız. Bu hususta fazla

Gaziantep saygıları Bay Ömer Asım Aksoy

yazmağı çok istediğimiz halde sütunlarımızın müsaadesizliği arzumuza mani oluyor. Şu sebeple, eserlerin tahvilini başka bir yazımıza bırakır ve

yukarıda izaha çalıştığımız noktaların alâkadarlarca nazarı itibare alınacağını ümit etmek isteriz.

Ali Enver Toksoy

Hınıs'ta Yol ve köprü ihtiyacını karşılamak lâzım

B. Sabit Şevki

Hınıs, (Özel) — Üç gündübenberi Hınısteyim. Derin bir sükûnet içinde yaşayan bu kasabanın sokaklarında doluşırken kahve önünde oturan yaşlıca bir adam ayağa kalkarak beni bir kahve içmeğe davet etti. Gidip yanına oturdum. Orada otururken genç bir Arap atı üzerinde gri renkte bir kılıt ve parlak bir çizme, üzerine de gri bir ceket ve sık bir kasket giyen bir centilmen geçiyordu. Dışarıya üstü başı da temiz olan bu zat meğer ki mülkiye müfettişlerinden (Sabit Şeren) imiş. Geçen yıl Cumhur riyaseti kalemi mahsus yarıdirektörü iken kendisi arzusile Anadolu'da hizmet etmek için müsaade isteyen bu zat üçüncü mmtaka müfettişliğine atanmış, bir aydanberi burada temizlik yapmakla meşguldür. Vatandaşları tenvir ve ırşad uğraştığından buralarda iyi bir nam almıştır. Sabit Şeren keskin zekâsı, serbest düşüncesi ve çok iyi görüşleriyle bu havalide çok kıymetli işler görmektedir. Onun, zorlu, derdi vatandan itilâsı, vatandaşların karanlık yollardan aydınlıklara çıkarılması ve az zamanda müsbet işler görülmesidir. Bütün bu muhitte onun bıraktığı nurlu gözle çarpmaktadır.

Hınısın büyük ihtiyaçlarından birincisi yol ve köprüdür. Burası Erzuruma yalnız bir yolla bağlıdır ki o da Hasankale üzerinden giden yoldur. Bu yol üzerindeki Küllü köprüsü çürümüş ve sallanmaktadır. Kuvvetli bir su gelirse süpürüp götürecektir. Bu köprü yıkılacak olursa kazanın vilâyet merkezile olan rabtası kesilecektir. Palandöken yolu kısım kapanmaktadır. Bu köprü için getirilmiş olan beş yüz ağaç da bir kısmı çalmıştır. Şu günlerde eğer tamir edilmezse muhakkak surette yıkılacak ve şimdi (100) lira ile tamiri mümkün olan bu köprü için bilâhare binlerce liranın sarfına mecburiyet hasıl olacaktır.

ilmî Felsefe

Dün ve Yarın Kitaplarındandır

Fiyatı 40 kuruştur

Bir çocuk

Su kazanına düşüp boğuldu

Balıkesirde Viedaniye mahallesinde Cami sokağında bulunan İsmailin üç yaşındaki Hasibe adlı kızı bir kazanda bulunan suya düşmüş ve boğularak ölmüştür.

Bu vak'a perşembe günü olmuş, çocuk o gün akşam üzeri mezarlığa götürülerek gömülmüştür.

Hadisenin duyulması üzerine vaziyet şüpheli görüldüğü için müddeiummülilik ve polis derhal hadiseye el koymuş, İsmail ve karısı sorguya çekilmiştir. İsmail dışarıda olduğunu, onun için çocuğunun ne şekilde öldüğünden malûmatlar olmadığını söylemiştir.

Tahkikat ilerlemektedir. Çocuğun ne şekilde öldüğü ve doktor raporu alarak mı, yoksa almadan mı gömüldüğü ancak bu tahkikat sonunda belli olacaktır.

Fatih Sulh Üçüncü Hukuk Hâkimliğinden:

Aksaray civarında Baba Hasan Alemlî mahallesinde Kırıktulumba sokağında 30 sayılı hanede oturan Sadık kızı Ayşe Saffetin hacrine ve torunları Ahmet Necip çocukları Necip ve Taciser ve Yektanın sınıri rüste vîsullerine kadar her dördünün bilumum umuru vesayetlerini ifa etmek üzere 14.11.936 gününden itibaren İstanbul barosunda mukayyet avukat Abdurrahman Adil ile aynı baroda mukayyet Sümer Bank hukuk müşaviri avukat Mehmet Hadi Sem'inin vasî tayin edilmiş oldukları ilân olunur.

İstanbul Asliye Üçüncü Hukuk Mahkemesinden:

Kasmpasada eski Bayram yerinde Tahta Gazi Hâkim sokağında 23 sayılı evde oturan Abdurrahman kızı Ayşe tarafından kocası Kırklareli Pınarbaşı nahiyesi askeri kıışasında işçi Veli oğlu Mustafa aleyhine açılıp mahkememizin 935/1716 numarasına kaydolunan boşanma davasının duruşma günü olan 12.11.936 saat 10 da müddealehyin mahkemeye gelmemiş olduğundan dolayı hakkında gıyap kararı ittihazile bu bapaktaki duruşmanın 24.12.936 saat ona ıbrakılmasına karar verilmiştir. Müddealehyi mümâlehy mezkûr günde de mahkemeye gelmez veya tarafından bir vekili kanunî göndermezse hakkındaki duruşmanın gıyabında cereyan edeceği ve bir daha mahkemeye kabul olunmayacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Düzetme

Kültür Bakanlığının köylere ça-
vuşlardan ilkokul öğretmeni vermek
yolundaki teşebbüsüne dair dün iki
zıt görüşten bahseden bir fıkra yaz-
mıştık. Fıkranın bir yerindeki menfi
sırgalar yanlışlıkla müsbet dizilmiştir.
Doğrusu şudur:

"Halbuki bunlar bir muallim mektebinden çıkma öğretmenin haiz olduğu hakkı almıyacaklardır ve öğretmeni oldukları okul tam manasile bir ilkmektep olmayacaktır."

HALKEVİNDE KONFERANS

Eminönü Halkevinden: 18—11—936
çarşamba günü saat 16 da evimizin Çağaloğlundaki merkez salonunda bir toplantı düzenlenmiştir. Bu toplantıda Evimiz tûyelerinden muharrir Nusret Safa Coşkun tarafından (Millî Edebiyat meselesi ve ne diyorlar?) mevzuu bir konferans verilecektir. Konferansı takiben bu mevzu etrafında serbest ve münakaşalı bir konuşma yapılacaktır. Bu toplantı için çağrı yoktur, herkes gelebilir.

KADIN HEKİMLERİ TOPLANTISI

Türk Ginekoloji Kurumu bu ayın toplantısını dün Prof. Kenan Tefvik'in başkanlığı altında Beyoğlundaki Tıp Cemiyeti konferans salonunda yapmış-
tır.

Bu toplantıda: Dr. Ahmet Asım Onur: Patlamış ve dış gebeliği taklit eden hat ve delinmiş bir apandisit, keza yeni bir cisimle yapılmış avortman hakkında tebliğatta bulunmuş ve bu hastalara ait ameliyatla çıkardığı müstahzarları göstermiştir.

Dr. Necati: Adet durması ve hypophise tümörleri hakkında izahat vermiş ve filmler göstermiştir.

Bu vak'alar hakkında yapılan ilmi münakaşalara Kenan Tefvik, Aziz Fikret, Ahmet Asım, Tefvik Remzi, Hadi İhsan, Necati katılmışlardır.

KURUN Doktoru Necaeddin Atasagun

Her gün 16,30 dan 20 ye kadar Lâlelide Tayyare apartmanlarında daire 2 numara 3 de hastalarını kabul eder. Cumartesi günleri 14 den 20 ye kadar muayene parasızdır.

Bakırköy Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Müddei Havanın müddeialehy Burasada Fevzi Çakmak caddesinde lise sokağında 10 numaralı evde mukim kocası İsmail aleyhine açtığı sulh teşebbüsü davasından dolayı berayı tebliğ gönderilen davetiyede müddeialehyin bulunmadığı ve hâlen mahal ve ikameti meçhul bulunduğu davetiyeye verilen meşruhattan anlaşılmasına karar verilmiş ve yevmi mahkemenin de 10 kanunuevvel 936 perşembe saat 10 mahkemeye gelmediği takdirde gıyabında devam olunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

DOKTOR Hüseyin Usman

Sabik Haseki hastahanesi dahiliye mütehassısı muayenehanesi: Lâleli Lûtf apartmanı. Saat 4—7 ye kadar.

İstanbul Asliye Mahkemesi Üçüncü Hukuk Dairesinden:

Mari Mili tarafından kocası Beyoğlundaki Hava sokağında 9 sayılı Balı hanında mukim Koço Zafirepolos aleyhine açtığı 935/1750 numaralı boşanma davasından dolayı icra kılman mahkeme sonunda kanunu medenin 130, 134, 138, ve 142 inci maddeleri mucibince boşanmalarına ve kabahatli kocanın bir sene müddetle evlenmesine ve kayfiyetin ahvali şahsileri siciline kaydına dair sadır olan hüküm ve kararı havi 99 numaralı ilâmm müddealehy Koço Zafirepolusun ikametgâhi meçhul olmasına mebnî hukuk usul muhakemeleri kanununun 141 inci maddesi mucibince ilânen tercip kılınmış ve bir sureti de mahkeme divanhanesine talik edilmiş olduğundan tarihi ilândan itibaren on beş gün zarfında Koço Zafirepolusun temyizi dava edebileceği tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

İLÂN

T. C. İktisat Vekâleti Maaşum Müdürlüğünden:

İzmir vilâyetinin Merkez katabi Cuma ovası nahiyesi dahî Yeniköy karyesinde şimalen oğlu tarlası tepesinden başlı Sandı köprüsüne doğru hat, şa Bu köprüden Dam tepesine doğru cenuben: Dam tepesinden Zün Kayaya doğru hat, garben: Zün Kayadan hudut başlangıcı olan oğlu tarlası tepesine doğru h mahdud 250 hektar arazide Osmani tarafından 27.2.933 tarihi ve numaralı ruhsatnameye dayanan aralıp meydana çıkarılan I madeni "99", sene müddetle muma uhdesine ihale kılınacağından m nizamnamesinin 36 ve 37 ncı m leri mucibince bu bapta bir gün razı olanların 17.11.936 tarihinde baren iki ay içinde Ankarada İl Vekâletine ve mahallinde valilik kamma istida ile müracaat eylen ilân olunur.

(V. No. 1901)

KİRALIK KÂRGİR EV VE DÜK

Beşiktaşta Akaretlerde 2, 5, 1 29, 30, 37, 45, 46, 60 numaralı ev 15, 19, 20, 24, 43 numaralı düklar açık artırma suretile kiraya lecektir. İsteklilerin 28 teşrinisan zartesi günü saat 15 e kadar Ak lerde 54 numarada müteveli ka kamlığına gelmeleri.

(V. No. 19218)

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinden:

Yani oğlu Tanas tarafından I köyünde Modada eski Rali yeni si efendi sokak 13 numaralı ka Panayotun evinde iken ikamet belli olmayan karısı Panayot kızı yakice aleyhine açılan boşanma d sının tahkikatında: Müddealehy ikametgâhının meçhuliyetine bi davetiyenin on beş gün müddetle nen tebliğini ve tahkikatın 5.12 cumartesi günü saat 10 ta talik rar verilmiş ve davetiyenin bir nü sı da mahkeme divanhanesine ası bulundugundan muayyen gün ve s te İstanbul asliye altıncı hukuk n kemesinde bulunulması ve aksi dirde gıyabında tahkikata devam leceği tebliğ yerinde olmak üzere olunur.

İstanbul Asliye Altıncı Hukuk Mahkemesinden:

Şöhret tarafından Küçük paza Hacı kadın mahallesi Dârülhadis kak 10 numaralı hanede iken h ikametgâhi meçhul olan kocası leyman oğlu Şaban aleyhine açılan şanma davasının tahkikatında: Te gata rağmen mahkemeye gelmedi den hakkında gıyap kararı ittiha beş gün içinde ve on beş müde le ilânen tebliğine ve tahkikatın 937 tarihine müsadif perşembe gi saat ona talikine karar verilmiş ve yap kararının bir nüshası da mah me divanhanesine asılmış bulundug dan beş gün içinde itiraz etmediği muayyen gün ve saatte İstanbul A ye mahkemesi altıncı hukuk daires de bulunmadığı takdirde gıyabında pılan muamelelerin muteber tutula ğı tebliğ yerinde olmak üzere ilân olunur.

(V. No. 19210)

ABONE ŞARTLARI

	Yıllık	6 aylık	3 aylık	Aylık
İnketimizde	750	420	235	110
Yabancı yerlere	1350	725	400	180
Teleskoplu	180	950	500	180

Herkesin her posta merkezinde KURUN'a abone yazılır.

KURUN

YAZI VE YÖNETİM YERİ:

İstanbul, Ankara Caddesi, (VAKIT Yurdu)

Telefon {İdare: 24370
Yazı İşleri: 21413}

Telex adresi: KURUN İstanbul
Posta kutusu No. 46

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedelleri, muvakkat teminatları ve eksiltme saatleri
la yazılı lokomotif ve vagon bandajları 24—12—936 perşembe gü-
pallı zarf usulü ile Ankara'da idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin aşağıda yazılı muvakkat teminat ile ka-
n tayin ettiği vesikaları, resmi gazetenin 7—5—1936 g. 3297 No.
lhasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde almış vesika ve
lerini aynı gün saat 14,30 ve 14,45 e kadar komisyon Reisliğine ver-
i lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara'da malzeme dairesinden, Haydar
la Tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (2790)

İsmi	Muhammen bedeli	Muvakkat teminat	Saati
— Loko bandajı	22233 lira	1667,47 lira	15,30
— Vagon „	43146 „	3235,95 „	15,45

Iktisat Vekâletinden:

“İŞ KANUNU” nun dokuzuncu “Teşkilât” faslındaki hükümlere
kurulan “İŞ DAİRESİ” nin Teşrinisani 1936 başından itibaren faali-
başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. (1661) (2802)

Jandarma genel komutanlığı An- ra satınalma komisyonundan:

utarı 3900 lira tahmin edilen, çeşit ve her çeşitten alacak miktar
sız komisyondan alacak şartnamede yazılı bulunan yirmi altı çeşit
ecza 17—11—936 salı günü saat 14 de açık eksiltme usulile satın a-
aktır. Eksiltmesine girmek istiyenlerin belli gün ve saatte 292 lira 50
ışluk ilk teminat makbuz veya banka mektubu ile komisyonumuza
vurmaları. (1581) (2610)

Edirne Kültür Direktörlüğünden:

Cinsi ve evsafı	Mikdarı metre mr.	Tahmin tutarı	Teminatı Lira	Tarihi
W Extra Walton Ca. 2,2				
1 ayar ve evsafında (Li- 827,50	2000 Lr.	150 Lr.	27/11/936	Cuma günü saat 14 de Kültür direk- törlüğünde.

Linoleumun ek-
teri soğuk tutkalla tutkal-
cak, ve faslı müşterekler-
iç aralık kalmıyacaktır.

Linoleum açık düz renkte ve okuldaki nümunesinin ayar ve evsa-
da olacaktır. Döşenen sathın bütünü kenarların 25x25 maktamda ve bir
afı yuvarlak çıta ile çevrilecektir.

Nümune ve şartnameleri okuldadır.

Edirne san'at Okulu için alacak olan cins evsaf ve mikdarı yukarı
yazılı olan (Linoleum) 11—11—1936 tarihinden itibaren açık eksilt-
ye konulmuştur. 27—11—1936 tarihinde ihalesi yapılacağından istek-
in dipozit akçalarını yatırdıktan sonra Kültür Direktörlüğünde Orta o-
lar alım komisyonuna gelmeleri ilân olunur. (2967)

İstanbul Belediyesi İlânları

1. — İstanbul Ziraat Bankasından maaş almakta olan Mahalli İdare
laüt ve öksüzlerinin 1936 yılı ikinci altı aylık yoklamalarına 16/Teşrin-
i/1936 gününden itibaren başlanmıştır.
2. — Yoklama ilânı haberlerinin arkasındaki izahata göre cevaplar
ılacak ve fotoğrafları yapılandırılmış ve tasdik edilmiş olacaktır.
3. — Maaş sahipleri yoklama ilânı haberlerini oturdukları yerlerin
makam veya Nahiye müdürlüklerine tasdik ettirdikten sonra resmi se-
p, nüfus tezkeresi ve maaş cüzdanlarıyla birlikte Zat İşleri Müdürlüğü
el kalemine gelerek yoklamalarını yaptırmaları, ilân olunur. (2979)

Türk Hava Kurumu Büyük Piyangosu

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir
? nci keşide 11 Birinci Kânun 936 dadır.
Büyük ikramiya: 40.000 Liradır.
Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle
(10.000 ve 20.000) liralık iki adet mükâfat vardır.

Dikkat:

Bilet alan herkes 7 Birinci kânun 936 günü akşamına kadar biletini değiştir-
iş bulunmalıdır. Bu tarihten sonra bilet üzerindeki hakkı sakıt olur...

ADEMi İKTİDAR ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri

Her eczanede arayınız

Bayanlar

Kış mevsimi yaklaştı, yakında kürk
manto giyinmeğe başlayacaksınız:
BEYKO ticarethanesi 12 ay vade
ile kefaletsiz olarak KÜRK MAN-
TOLARI satmaktadır.

12

Ay vade

Anadoludan aynı şeraitle kaouı edilir

BEYKO

Mahmutpaşa Kürkçü han içerisinde
Telefon: 21685

VAKIT PROPAGANDA SERVISİNDEN:

VAKIT Propaganda servisin-
den:

1 — Türk evlâtlarının işsiz kal-
mamasını arzu eden KURUN ve
HABER gazetelerimiz iş arıyan
kimsesiz ve bokeslerin ilânlarını
meccanen kabul eder.

İşsiz kalmamak için bundan ist-
tifaide ediniz.

2 — Memur, kâtip, muhasip, artist
kavas, odacı, aççı, hizmetçi, evlât-
lık ve her nevi işçi arıyanlar ara-
dıklarını yorulmadan, üzülmeyen
bulabilmek için KURUN ve HA-
BER gazetelerinin ucuz, küçük
ilânlarından istifade etmelidirler.

3 — Apartman, ev, otel, ha-
mam, irat, dükkân, mağaza almak
ve satmak, kiralamak isteyenler bu
işlerini gayet kolay ve en ucuz
bir şekilde temin etmiş olmak için
KURUN ve HABER gazeteleri-
nin ucuz ilânlar sütunundan isti-
faide etmelidirler.

4 — Otomobil, araba, piyano,
mobilya, radyo, gramofon ve her
nevi ev eşyası ve saire almak ve
satmak arzu edenler HABER ve
KURUN gazeteleri ucuz ilânlar
sütunundan istifade etmelidirler.

Bütün bu arzularımızın temini
için müracaat edecek mahal yal-
nız VAKIT Propaganda servisi-
dir. İstanbul Ankara caddesi VA-
KIT Yurdu. Telefon: 24370

İŞ ARIYOR

Mütekait jandarma yüzbaşısıym,
çalışacak yaşıyım. Avukat yanında
çalışabilirim. Muhasebe, kitabet ve
dosya işlerinde melekem vardır.

Arzu edenlerin Vakit Propaganda
servisine müracaatları.

PARA

Dün ve Yarın Kitaplarındandır
Fiyatı 25 kuruştur

PERTEV DİŞ MACUNU

Diş hastalıklarının
en büyük
düşmanıdır.

İŞİKLİ NEON REKLAMLARI Ucuz ve taksitle NECİP ERSES Galata Sesli Han

PARANIZ FAİZ GETİRMEK SURETİLE SİZİN İÇİN ÇALIŞIR

HUSUSÎ ŞARTLARIMIZ HAKKINDA
GİŞELERİMİZDEN MALÛMAT ALINIZ

HOLANTSE BANK UNİ
İSTANBUL — KARAKÖY PALAS — ALEMLERİ HAN

Sahibi: ASIM US — VAKIT Matbaası Neşriyat Direktörü: Refik A. Sevgili